

Anti-Emperyalist ve Anti-Oligarşik Mücadelede

KURTULUŞ CEPHESİ

Zafer Bizim Olacaktır!

<http://www.kurtuluscephesi.com>

YIL: 21 SAYI: 118 Kasım-Aralık 2010

www.kurtuluscephesi.com
“Koruma” Altında!!

Siyasette
Durgunluk

“Füze Kalkanı” ya da
Kediye Kedi Demek

“Gerillanın Barışı”:
“Ex-Guerrilla” Devlet Başkanı

Wiki-Wiki-Leaks

Bir Gecede
Zengin Olmak

F.A.T.İ.H.

Fatih'in Torunları
Haçlıları İstanbul Surlarından
Geri Püskürttü!

Ya Haydarpaşa'nın Suçu Neydi?

- Ankara özel yetkili 12. Ceza Mahkemesi'nin www.kurtuluscephesi.com sitesine erişimi engellemesi kararına üzerine. 3 www.kurtuluscephesi.com "KORUMA" ALTINDA!!
- 12 Eylül referandumunu sonrasında ortaya çıkan siyasal durgunluk üzerine bir değerlendirme. 4 SİYASETTE DURGUNLUK
- NATO'nun "yeni stratejik konsepti" çerçevesinde Türkiye'ye radarları yerleştirilecek olan "füze kalkanı" ve hedeflediği İran üzerine bir irdeleme. 9 "FÜZE KALKANI" YA DA KEDİYE KEDİ DEMEK
- Brezilya'da "solcu" "light Lula"nın halefi olarak seçilen "eski gerilla" Dilma Rousseff'in temsil ettiği "gerilla barışı" üzerine bir değerlendirme. 17 "GERİLLA BARIŞI": "EX-GUERRİLLA" DEVLET BAŞKANI
- WikiLeaks'in yayınlamaya başladığı ABD dışişleri belgeleri üzerine bir değerlendirme. 24 WİKİ-WİKİ LEAKS
- AKP iktidarı döneminde devlet istatistiklerinde yapılan "düzeltmeler"e ilişkin bir irdeleme. 26 BİR GECEDE ZENGİN OLMAK
- Tayyip Erdoğan'ın "fırsatları artırma" projesinin yeni halkası. 29 F.A.T.İ.H.
- Nobel edebiyat ödülü sahibi "ehl-i salibin" Nailpaül'un Zaman gazetesi yazarlarının piştarlığında gerçekleştirdiği huruç hareketi üzerine. 31 FATİH'İN TORUNLARI HAÇLILARI İSTANBUL SURLARINDAN GERİ PÜSKÜRTTÜ!
- ...Ve Haydarpaşa'ya gani yandı! 33 YA HAYDARPAŞA'NIN SUÇU NEYDİ?

KURTULUŞ CEPHESİ

SORUMLU: Sezai Görür

Yazışma Adresi:

Postfach 1414

55504 Bad Kreuznach / Deutschland

<http://www.kurtuluscephesi.com>

<http://www.kurtuluscephesi.org>

<http://www.kurtuluscephesi.net>

<http://www.kurtuluscephesi.de>

E-Posta Adresi:

kurcephe@kurtuluscephesi.org

www.kurtuluscephesi.com “Koruma” Altında!!

ANKARA 12. AĞIR CM (CMK 250)'nin, 18/06/2010 tarih ve 2010/44 nolu KORUMA TEDBİRİ kapsamında bu internet sitesi (kurtuluscephesi.com) hakkında verdiği karar Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı'nca uygulanmaktadır.

(The decision no 2010/44 dated 18/06/2010, which is given about this web site (kurtuluscephesi.com) within the context of protection measure, of ANKARA 12. AĞIR CM (CMK 250) has been implemented by "Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı".)

<http://www.tib.gov.tr> | <http://www.ihbarweb.org.tr>

... Ve nihayet www.kurtuluscephesi.com sitesi “sahipsiz” kalmadı ve “koruma” altına alındı!

Artık www.kurtuluscephesi.com sitesi, Ankara 12. Ağır CM'sinin (Ceza Mahkemesi), üstelik CMK 250'lik (Ceza Muhakemeleri Kanunu 250. maddesi) mahkemenin 18 Haziran 2010 tarihli kararıyla, kelaynak kuşu gibi, “koruma” altında!

Bu karara kadar Genelkurmay tarafından “andıç”lanmış ve aynı zamanda TİB (Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı) tarafından “filtre”lenerek internet kafelerinden ulaşımı engellenmiş www.kurtuluscephesi.com sitesi, şimdi “yasal olarak” erişime kapatılmıştır.

Bu durumda hamasi sözlerle, “şeriatın kestiği parmak acımız” da denilebilir, “bağsız” yargının hükmü karşısında “boynumuz kıldan ince” de denilebilir. Ne denilirse denilsin, açık olan tek şey, bu güne kadar yapılan yasadışı uygulamalara şimdi yasal kılıf geçirilmiş olmasıdır.

Genelkurmay Andıcı

133	kemalistler.wordpress.com	İrtical İnternet Sitesi
134	www.kerkuk.net	İrak Türkmen Cephesi
135	www.kerkuk-kurdistan.com	Bölücü Haber Sitesi
136	www.kerkukfeneri.com	İrak Türklerin Sitesi
137	www.keslireocalan.com	Bölücü İnternet Sitesi
138	www.komalenciwan.com	Bölücü İnternet Sitesi
139	www.kongra-info.org	Kürdistan Der.Bir.
140	www.kongra-gel.net	Bölücü Haber Sitesi
141	www.konhaber.com	Konya Haber Sitesi
142	www.koxuz.biz	Bölücü Haber Sitesi
143	www.koxuz.org	Bölücü İnternet Sitesi
144	www.kurddem.com	Bölücü İnternet Sitesi
145	www.kurddem.org	Kürt Demokrasi For.
146	www.kurdinfo.com	Bölücü İnternet Sitesi
147	www.kurdishdailynews.com	Bölücü İnternet Sitesi
148	www.kurdishinfo.com	Bölücü Haber Sitesi
149	www.kurdish-info.net	Bölücü İnternet Sitesi
150	www.kurdishlibrary.com	Bölücü İnternet Sitesi
151	www.kurdishonline.org	Bölücü İnternet Sitesi
152	www.Kurdislam.org	Bölücü İnternet Sitesi
153	www.kurdistan.nu	Bölücü İnternet Sitesi
154	www.kurdistan-ip.org	Bölücü İnternet Sitesi
155	www.kurdistan-post.com	Bölücü İnternet Sitesi
156	www.kurdistaninfo.de	Bölücü İnternet Sitesi
157	www.kurdmedia.com	Bölücü İnternet Sitesi
158	www.kurdweb.net	Kürtçü İslami Site
159	kursadahareketi.org	TSK Karşıtı
160	www.kurt-kav.org	Kürt Kültür ve Ar. V.
161	www.kurtulus-cephe.com	Kurtulus Cephesi
162	www.kurtuluscephesi.com	Kurtulus Ceph Dergisi
163	www.kuvayimuharremet.net	Harbiye Haber Sitesi
164	www.lekolin.com	Bölücü İnternet Sitesi
165	www.leylazana.net	Bölücü İnternet Sitesi
166	www.librenews.com	Haber Sitesi
167	www.marksist.com	Solcu İnternet Sitesi

Siyasette Durağanlık

“Siyasette bir hafta çok uzun zamandır!”.

Bu söz Demirel’in “ünlü” sözlerinden birisidir.* Her ne kadar zaman içinde bu söz, “siyasette bir gün çok uzun zamandır”a dönüştürülmüşse de, yine de siyasetin ne kadar belirsiz, esnek, değişken olduğunu ifade etmesi açısından değerini ve önemini yitirmemiştir.

Elbette burada “siyaset” sözcüğü, düzenin kendi yasal sınırları ve “derin” ilişkileri içindeki “siyaset”i tanımlar. Bu açıdan, “bir hafta”nın çok uzun zaman olduğu siyaset, tam anlamıyla düzenin siyasetidir, egemen ve sömürücü sınıfların siyasetidir.

Bu siyaset, değişkendir, çünkü hiçbir kurala ve ilkeye bağlı değildir.

Bu siyaset, oynaktır, çünkü temsil ettiği sınıf ve tabakaların çıkarları sürekli yer değiştirir.

Bu siyaset, güvenilmezdir, çünkü tutarlılığı yoktur, çıkarlardaki her değişimle değişir.

Pek sevilme de, “medya”da pek söz edilmese de, bu siyasetin ortaya çıktığı yer, genellikle sınıfların ve sınıflar arasındaki ilişkilerin sürekli dengesiz olduğu, dolayısıyla bu sürekli dengesizlik içinde herşeyin, her an değişebildiği geri-bıraktırılmış ülkelerdir.

Bu ülkelerin en temel özelliği, tüm iç ilişkilerin “dış dinamiğe”, yani emperyalizme bağımlı olması ve dengesini emperyalist

metropollerde bulmasıdır. Bu dengesizlik, kaçınılmaz olarak “dış” dinamiğin yönetimi altında, “iç” güçler tarafından belli bir “düzene” sokulur, yani dengesizlik düzenli hale getirilir. Böylece ülkede yapay (suni) bir denge ortaya çıkar.

Denge yapay (suni) olduğu için de, her an herşey olabilir.

Herhangi bir ilin, herhangi bir kasabasının önde gelen “siyasetçi” tüccarının ödeme gücünü içine düşmesi, senet ve bonolarının protesto edilme olasılığının ortaya çıkması, yani böylesi sıradan ve küçük bir olayın bile siyaset alanında önemsenebilecek dalgalanmalara yol açabilmesi, sadece bu dengesizlikle ve bu dengesizliğin düzenlenmiş haliyle, yani suni dengeyle açıklanabilir.

Emperyalizmin (ki bu kavram ne kadar doğru ve zorunlu bir kavramsa da, “medyatik” değildir. Bu nedenle “dış güçler”, “Atlantik ötesi”, “globalleşen dünya” vb. içeriksiz sözcükler kullanılmaktadır.) aşırı-üretim krizleri ve buna bağlı olarak ortaya çıkan ve şiddetlenen pazar sorunu, bağımlı ülkelerde (her ne kadar “gelişmekte olan ülkeler” deniliyorsa da, gerçek gerçeklikte geri-bıraktırılmış ülkeler) bir hareketliliğe yol açar. Dünün (sözcüğün zamansal anlamında dün) bir sanayi koluna ilişkin pazar sorunu, bugün ya da yarın çok kolaylıkla bir başka sanayi kolunun (ve metanın) pazar sorunu haline gelir. Bu değişkenlik, geri-bıraktırılmış ülkelere doğrudan yansır ve onların “dün”e ilişkin ilişkilerini değiştirir.

Örneğin, ABD’nin buğday, mısır vb. tarım ürünlerindeki aşırı-üretimi, Almanya’nın

* Bilindiği gibi S. Demirel’in bu türden sözleri çoktur. Örneğin benzin sıkıntısı döneminde, “Tanker tanker benzin var da, ben mi içtim” sözü gibi.

şekerdeki aşırı-üretimi, Fransa ve İngiltere'nin süt ve et üretimindeki aşırı-üretim sorunu vb. birden geri-bıraktırlmış ülkelerde milyonlarca insanın yazgısını değiştirebilecek, kırdan kente göçe yol açabilecek sonuçlar yaratır.

Özellikle 1980 dünya ekonomik bunalımı sonrasında emperyalist ülkelerdeki küçük ve orta sanayinin teknolojik değişimiyle ortaya çıkan aşırı-üretim, bu küçük ve orta sanayi ürünleri için yeni pazarların bulunmasını zorunlu hale getirmiştir. Bu döneme kadar tekelci sermayenin aşırı-üretimine bağlı olarak geliştirilen pazar ilişkileri, şimdi emperyalist ülkelerin küçük ve orta sermayesinin pazar gereksinmesini de kapsamıştır. Bu da, yalın biçimde sermaye ihracına dayalı sanayi yatırımlarının (dışa bağımlı) değil, doğrudan meta ticaretinin önem kazanmasına yol açmıştır.

Artık geri-bıraktırlmış ülkelerin pazarı, neredeyse üçer aylık periyotlarla değişen meta ticareti ilişkilerinin içine çekilmiştir. Üç ay önce belli metaların ticareti ağırlık kazanmışken, yeni bir üç aylık dilimde bir başka metanın/metaların ticareti öne geçer. Böylece bir önceki üç ayın metalarının ticaretiyle gelişen bir kesim, bir sonraki ay, ya kendisini yeni metaların pazarlanmasına uyumlandırmak ya da piyasadan çekilmek zorundadır.

Tüm bu ticari ilişkiler, yani emperyalist ülkelerin metalarının pazarlanmasının yarattığı ilişkiler, doğrudan sermaye ihracıyla birlikte yürür. Çoğu zaman "türev araçlar"la üretilmiş sermaye, bu metaların pazarlanması için "kredi" olarak geri-bıraktırlmış ülkelere akar. Geri-bıraktırlmış ülkelerin iç ve dış borçlanmasındaki artış ve sıcak para girişi, doğrudan emperyalist ülke metalarının pazarlanmasındaki artışa paralel gelişir.

Bunlar sürekli hareketliliğin ve değişkenliğin maddi temelidir.

Ancak kimi durumlarda "uluslararası" ilişkilerde belirsizliğin arttığı, durgunluğun yaygınlaştığı dönemler ortaya çıkar. Böyle dönemlerde siyaset de durgunlaşır.

Bir başka deyişle, dengesizlik ya da bunun düzenlenmiş hali olarak suni denge, bizim gibi ülkelerde sürekli bir durumdur. Ancak dengesizliğin varlığı, siyaset alanında her gün ve her an sürekli bir hareketliliğin, değişkenliğin olması anlamına gelmez. Tıpkı devrimci durumun sürekli olmasına rağmen

devrimin yapılamaması gibi.*

Düzen içi siyasetin her gün yeni şeyler yarattığı ve ürettiği zamanların yanında, siyasetin "tatil" yaptığı (konjonktürel) durgunluk dönemleri de ortaya çıkar. Bu dönemlerin sıklığı ya da süresi, tümüyle "dışa" bağımlıdır. Kimi zaman birkaç ay sürebileceği gibi, kimi zaman birkaç haftayla sınırlı olabilir. Ancak her durumda değişkenlik, hareketlilik esastır; durgunluk geçici ve görelidir.

Geçen yılki yerel seçimlerle başlayan ve 12 Eylül referandum sürecinde yoğunlaşan siyaset, bugün, sözcüğün tam anlamıyla bir durgunluk içine girmiştir. Bir diğer ifadeyle, 2010 yılının "son çeyreği"nde Türkiye'de siyaset "tatil"e çıkmıştır!

AKP, her ne kadar referandumdan "zaffer"le çıkmışsa da, gerek dış politikadaki gelişmeler, gerekse iç sömürücü sınıflar arasındaki huzursuzluklar nedeniyle belli bir durağanlık içine girmiştir. CHP'deki "iç çatışmalar"ın yarattığı belirsizlik de benzer bir durgunluğa yol açmıştır. MHP, referandum sürecinde parçalanan "tabanını" yeniden toplama telaşı içindedir. Geriye kalan "küçük" partiler (DP, SP, BBP) "baraj sorunu" nedeniyle ne yapacaklarını hesaplama peşindedirler. PKK ile varılan "ateşkes anlaşması" da siyasal gündemi durgunlaştırmıştır.

Asıl olarak da emperyalizmin geleceğe dönük yeni düzenlemelere yönelmesi, ama bu düzenlemelerin tam olarak ne olacağına bilinmemesi, dünya çapında bir belirsizlik, beklenti ve durağanlık yaratmıştır. "Füze kalkını" projesinden, yeni NATO "konsepti"nden İrlanda krizine kadar pek çok şeyin yarattığı bu durağanlık, ülke içindeki durgunlukla birleşerek, siyasetin "tatil"e çıkması sonucunu doğurmuştur.

Bugün Türkiye'deki düzen içi siyaset, durgunluk ve belirsizlik içindedir. "Medya" için hergün yeni olaylar ve konular üretme-

* Çünkü her devrimci durum bir devrime yol açmaz. Lenin'in çok açık biçimde belirttiği gibi, "... devrim, sadece ... nesnel değişikliklere öznel bir değişiklik, yani devrimci *sınıftın*, eğer düşürülmezse, kriz döneminde bile asla düşmeyecek olan eski hükümeti yıkmaya (ya da sarsmaya) yetecek *güçte* devrimci kitleyle eylemi yürütme yeteneği eşlik ettiği bir durumdan doğar." Yani devrimin nesnel koşullarının olgun olması yeterli değildir, buna uygun öznel koşulların da varolması gerekir.

mektedir. Böyle olunca da, “medya” ve “medya” tarafından belirlenen siyasal gündem neredeyse “uzun bayram tatili”ne girmiştir. Dün “reyting” rekorları kıran tartışma programları, bugün izlenmesi zor ve sıkıcı programlar haline dönüşmüştür. Bunun doğal sonucu olarak da, hızla değişen siyasal gündem nedeniyle hiç değinilmemiş konular ve “olaylar” gündemin ilk sırasına çıkarılmaya çalışılmaktadır.

Bu konuda verilebilecek en tipik örnek, Mısır Çarşısı “bombalaması” davasıdır. Pınar Selek, hiçbir neden yokken birden “medya”nın gündeminin ilk sırasına çıkarılmıştır. Yargıtay’ın aylar önce Pınar Selek’in “suçlu” olduğuna ilişkin aldığı karar, birden yeni bir “haber”mişçesine gündeme sokulmuştur. Kendisi bile, eski bir olayın böylesine yeniymişçesine sunulmasını anlayamadığını ifade etmek zorunda kalmıştır.

Bir başka örnek, eski ve yeni “*Radikal*”in “İki”sinin “başyazarı” Ahmet İnsel’in “Komünist Devrimi Sorgulamak” başlığıyla 1917 Sovyet Devrimi’ni ve Sovyet deneyimini “gündemleştirme” girişimidir. Benzer bir “sorgulama”yı da “*Taraf*”ta Halil Berktaş “gündemleştirme”ye kalkışmıştır.

İşte siyasetin durağanlaştığı ve hareketli siyaset günlerinde “gündem”e giremeyen konular öne çıkartılmak durumunda kaldığında, Diyarbakır belediye başkanı Osman Baydemir “olayı”, neredeyse Kasım ayının en “muteber” konusu olmuş, “medya” “mal bulmuş mağribi”^{*} gibi bu “olay”ın üstüne atlamıştır.

Bunların yanında, “boş zaman eğlencesi” olarak iPad’lara ilişkin yazılar köşe başlarında bolca yer aldı. Yine de bu durağanlıkta, “füze kalkanı”, “Sultan Erdoğan”ın Lübnan seferi ve de K. Kılıçdaroğlu’nun “fıtlık” olması “bulunmaz hint kumaşı” sayılabilir.

Durgunluk, her ne kadar dış dinamikten kaynaklansa da, “iç” dinamiklerin de bunda belli bir etkisi olmuştur. Özellikle “yaz sıcağında” yürütülen referandum kampanyaları siyasetçileri epeyce “yormuş” görmektedir. Onlar da, “bir nebze huzur” bulabilmek için durağanlığı “fırsata” çevirmeye çalışmışlardır.

* “Mal bulmuş mağribi”, her ne kadar bir başka “ulusal” aşığılamanın ürünüyse de, “fakr-ü zaruret” içindeki göçmen bir kitlenin davranışını tanımlar.

Kısacası, 2010’un “son çeyreğinde” yaşanan siyasal durgunluk, hareketli siyaset günlerinde ele alınmamış, alınması akla gelmemiş, akla gelse bile gündeme girememiş pek çok şeyin, nedenleri bilinmeksizin ortaya atıldığı bir zaman aralığı oluşturmuştur.

Bu “son çeyreklik” zaman aralığı, 2009 yerel seçimlerinden 12 Eylül referandumuna kadar geçen sürede ortaya çıkan *politizasyonun* da zayıflamasını getirmiştir. Ve düzen içi siyasetin durgunluğunun en temel olgusu da budur.

Başta da ifade ettiğimiz gibi, ülkedeki sorunların çözümlenmesinde en önemli olgulardan birisi suni dengedir. Suni (yapay) denge ise, Mahir Çayan yoldaşın tanımıyla, halkın tepkileri ile oligarşi arasında kurulmuş bir denge durumudur, tepkilerin pasifize edilmesidir. Bir başka deyişle, suni denge, halkın düzene karşı olan tepkilerinin açığa çıkmasının önlenmesi, halkın politizasyonunun önüne geçilmesi durumudur. Bu tepkilerin mevcut hükümete karşı olup olmaması değil, bir bütün olarak düzene yönelik bir tepkiyi içermesi önemlidir. Bu da kitlelerin politizasyonu ile kendisini açığa vurur.

Bugün artık gözlerini kapatmayan herkesin çok iyi bildiği gibi, 12 Eylül askeri darbesinden günümüze kadar süren otuz yıllık süreç, asıl olarak suni dengenin yeniden kurulması ve pekiştirilmesi sürecidir. Bu sürecin en tipik olgusu da, hareketlenen siyasal ortama bağlı olarak kitlelerin politizasyonunun engellenmesidir. Bu konuda iktidar partileri kadar “muhalefet” partileri de aynı “misyon” a sahiptir. Bugün için hiçbir düzen partisi bu “misyon” a aykırı tutum içine girmemiştir, girememiştir. MHP’nin son durumu bu konuda açıktır.

Bilindiği gibi 12 Eylül referandumunda MHP “tabanı”nın, “ülkücüler”in yarıya yakını, MHP yönetimine rağmen “evet” oyu kullanmıştır. Bu referandum, sağ ile solun bir hesaplaşmasına indirgendiği ölçüde MHP “tabanı”nda kaymaya yol açmıştır. Buna paralel olarak MHP “tabanı”, yönetimin, özellikle de Devlet Bahçeli’nin “pasif” tutumundan duydukları rahatsızlığı her fırsatta dile getirmeye başlamıştır.

Şüphesiz Devlet Bahçeli, tüm diğer düzen partileri gibi “misyon” u yerine getirmektedir. MHP için bu “misyon”, kendi “tabanı”-

nın eylemsiz kalması, politize edilmemesidir. MHP yöneticilerinin ve “medya” köşe yazarlarının ara sıra da olsa belirttikleri gibi, “şehit cenazeleri” birbiri ardına gelirken MHP “tabanı”nın cenaze törenlerinde slogan atmaktan öteye geçmemesi “misyon”un yerine getirilmesinin açık olgusudur. Bugün MHP yönetiminin, tıpkı Deniz Baykal’lı CHP gibi, kendi “tabanı”nı elde tutabilmek ve harekete geçirebilmek için, bu “tabanı” “aktif”leştirmesi, politize etmesi gerekmektedir. Bu ise, “misyon”a aykındır, suni denge- nin korunması ve sürdürülmesi amacından sapmaya yol açar. MHP yönetimi işte bu ikilemin içine sıkışmıştır.

MHP “tabanı”nın harekete geçirilmesi, açıktır ki, ilk başta Batı’daki Kürtlere ve ardından da tüm sola yönelik saldırılara yol açacaktır. Bu da, kaçınılmaz olarak kitlesel çatışmaların ortaya çıkması demektir. “Devlet”in istemediği de budur.

“Devlet” bunu istemezken, “Devlet” Bahçeli’nin bunu yapmaktan başka seçeneğinin olmadığı bir noktaya gelmesi, ister istemez MHP içinde “yeni” arayışların ortaya çıkmasına yol açmaktadır. Her ne kadar “yeni” MHP, kesinkes 12 Eylül askeri darbесinden günümüze kadar sürdürdüğü “misyon”dan vazgeçemeyecektir, ama “yeni” MHP tartışmaları içinde bir süre daha kazanılmış olacaktır.

Deniz Baykal’ın da çok iyi bildiği gibi, CHP’nin iktidar olabilmesi ya da oylarını artırabilmesinin tek yolu kitlelerin politize olmasıdır. Kitlelerin politize olması CHP’yi ne kadar iktidara yaklaşıtırsa yaklaşıtırsın, aynı zamanda düzenin sınırlarını aşan bir kitle hareketinin de başlangıcını oluşturacaktır. Birincisi (iktidar olma) ne kadar çok istenirse istensin, ikincisi (kitle hareketinin düzenin sınırlarını aşması) o kadar istenmeyen bir durumdur. Deniz Baykal ve CHP, dün olduğu gibi bugün de bu ikilemin içine sıkışmıştır.

AKP ise, her iki “muhalafet” partisinin sıkışıklığını değerlendirmektedir. Çoğu zaman saldırgan politikası, bu ikileme sıkışmış olan “muhalafet”in çaresizliğinden güç almaktadır.

Benzer durum “merak etmeyin ordu var” için de geçerlidir. Ne ülkenin ekonomik durumu, ne uluslararası “konjonktür”, ne de oligarşi içi dengeler, askeri darbenin yapılabilmesini olanaklı kılmamaktadır. Öte

yandan ise, “darbe olasılığı”nın minimize olması, “kutsal ordu”ya karşı AKP’nin “ayar”ını maksimum düzeye çıkarmaktadır. Düne kadar “Ergenekon” operasyonlarıyla “ayar” verilen “ordu”ya, şimdi “bedelli askerlik”, “polislere kısa dönem askerlik”, “profesyonel ordu” vb. söylem ve tartışmalarla bir kez daha “ayar” yapılmaktadır. Bu “ayar” içinde, AKP “ordu”ya ne kadar çok “ayar” yaparsa “bedelli askerlik”in çıkma olasılığının o kadar çok olduğu sanısı yaratılmaktadır. “Profesyonel ordu” söylemi de, “zorunlu askerlik” sistemini zayıflatmaktadır. Bu yolla “Türk ordusu”, tipik bir Latin-Amerika ordusu düzeyine indirgenmeye çalışılmaktadır.

Böyle bir “ordu”, şüphesiz emperyalizm için de, AKP için de (ve İran için de) “yönetilebilir Türkiye” için idealdir. “Komşularıyla sızır sorun politikası”, ülke sınırlarında bir “dış tehdit”in ortadan kalkması anlamına geldiği ölçüde, “ülkenin sınırlarını korumak”la görevli bir “ordu” da işlevsiz kalacaktır. Bugün siyasal durgunluk, aynı zamanda “ordu”nun pasifize edilmişliğiyle belirlenmektedir.

Elbette bu durgunluğu, “fırtına öncesi sessizlik” biçiminde yorumlamak olanaklıdır. Ancak burada önemli olan “sessizlik”in hangi “fırtına”nın habercisi olduğudur. “Fırtına”dan kastedilen, Haziran 2011 seçim kampanyalarından başka bir şey değildir. Buna da “fırtına”dan çok “meltem rüzgarı” denilebilir. Şüphesiz Haziran 2011 seçimleri önemlidir ve “kritik”tir. AKP’nin “açık ara” seçimleri alması (ki MHP “tabanı”nın ne ölçüde çözüleceği belirleyecektir), sol kitlenin, sözcüğün tam ve bütünsel anlamıyla “umut”larını yitirmesi sonucunu doğuracaktır. Bu da, pasifikasyonu, edilgenliği, kaderciliği ve sinmeyi beraberinde getirecektir. Ama %42’lik bir kitlenin topyekün sinmesi, edilgenleşmesi kimileri için “zafer” gibi görünebilse de, gerçek anlamda “fırtına öncesi sessizlik”in maddi temelini oluşturur.

2010’un “son çeyreği”nde ortaya çıkan siyasal durgunluk, ne kadar boş ve anlamsız konuların gündeme gelmesine yol açarsa açsın, Türkiye’nin, belli belirsiz, yüksek sesle söylenmeyen bir “yazgı”ya doğru ilerlediğinin üstünü örtmektedir. Tıpkı 17 Aralık 2004’ün bir gün öncesinde “AB pasaportunu cebine koyup” ülkeyi terk etmeye “hazır” görünen kitlenin, bir gün sonra şiddetli bir AB karşıtı konumuna geçmesi gibi.

Bugün sol kitle açısından Kılıçdaroğlu ve “yeni” CHP bir “umut”tur, ama son umuttur. Olası bir seçim yenilgisi, sol kitlenin *düzen sınırları içindeki beklentilerinin sonu* olacaktır. Böyle bir yenilgi, “kişisel bozgun” havasından çok daha ağır bir “psikolojik” ortamın oluşmasına yol açacaktır.

Bugün “heyecansız” ve “beklentisiz” bir ortam oluşturan siyasal durağanlık, aynı zamanda CHP içindeki “çatışmalar”ın yarattığı bir belirsizliktir. Kılıçdaroğlu’nun, Baykal’ın ve Önder Sav’ın nerede durdukları ve neler “planladıkları” belirsizleştikçe, CHP’den kaynaklanan durağanlık, hareketsizlik o kadar artmaktadır. Kurultaylı ya da kurultaysız bu belirsizlik belli ölçülerde giderilmedikçe de, CHP’nin kitleleri harekete geçirici etkisi işlevsiz kalacaktır.

Yine de tüm bu süreci etkilemesi gereken ve süreci kökten değiştirecek olan sınıf mücadelesinin, devrimci mücadele olduğu her türlü tartışmanın dışındadır. Solun legalizasyonu ve bu legalizasyonla “eski solcu” bireylerin kendi “geleceklerini” güvenceye almaları, kaçınılmaz olarak herşeyin olduğu gibi kalması isteğiyle özdeşleşmiştir.

“12 Eylül kuşağı”, Ece Temelkuran’ın yeni keşfettiği sözle, “aldatılmış” bir kuşaktır. Düzen sınırları içinde “mutlu” olabileceklerine, daha iyi yaşam koşullarına kavuşabileceklerine inandırılmışlardır. Bu nedenle de,

siyasallaşma, siyasal hareket ve dönüşüm olasılıklarının artması, bu kuşağı korkuya ve endişeye sevk etmektedir. Bir yandan AKP iktidarının kalıcılığının artması, yani Türkiye’nin islamlaştırılmasından korkan bu kuşak, diğer yandan düzenin köklü (devrimci anlamda) değişmesinden korkmaktadır. Zaman zaman ortaya çıkan siyasal durgunluğun bir unsuru da bu kuşağın bu çelişkisi-
dir.

“Denge, hareketten ayrılamaz. Dünyasal cisimlerin hareketinde, *hareket dengededir ve denge harekettedir* (bağıntılı). Ama tüm özellikle bağıntılı hareket, yani burada her cismin hareketi, hareket halindeki bir cismin üzerinde, bağıntılı hareketsizliğin, dengenin meydana getirilmesi yolundaki çabadır. Cisimlerin bağıntılı bir hareketsizlik içinde bulunması olanağı, dengenin geçici durumları olanağı, madde ve bununla birlikte hayatın farklılaşması için temel koşuldur.” (Engels, *Doğanın Diyalektiği*, s. 312.)

Ne denli hareketin nesnel yasası böyleyse de, devrim, nesnel koşulların var olduğu durumda öznel etmenlerin bilinçli hareketiyle gerçekleşir. Öznel etmenlerin bilinçli hareketleri ne denli az olursa, düzenin kendi varlığını sürdürmesi o denli kolaydır.

“Füze Kalkanı” ya da Kediye Kedi Demek

Yıllardır derinden derine tartışılan, hazırlıkları yapılan NATO'nun “Yeni Stratejik Konsepti” nihayetinde Lizbon “zirve”sinde imzalanarak resmîyet kazandı. Gerçi Lizbon “zirve”sinde “füze kalkanı projesi”nin “hedefi” konusundaki tartışmalar ve “zafer” nidaları arasında, “Yeni Stratejik Konsept” fazlaca ilgi görmedi. Oysa “yeni konsept”, “Soğuk Savaş” sonrasında NATO'nun “geleceğini” belirleyecek olan temel anlaşma metnini oluşturuyordu.

Şüphesiz “Soğuk Savaş sonrası”ndan söz edilince, 1990'da Sovyetler Birliği'nin dağıtılmışlığıyla ortaya çıkan bir durumdan söz edilmektedir. Böyle olunca da, NATO'nun “geleceği” denilen şeyin 19 yıllık bir geçmişi olduğu hemen görülür. Ne var ki, NATO, ancak bugün, yani 2010'da “yeni konsepti”ni hazırlayabilmiştir. (Hemen ekleyelim ki, NATO'nun “Yeni Stratejik Konsepti”, “Akil adamlar grubu”nun* ön çalışmalarıyla ha-

zırlanmıştır. Bu “grup”ta yer alanların neredeyse tamamı “eski” dışişleri bakanı ya da “emekli” büyükelçilerden oluşmaktadır. Öte yandan NATO denilen örgüt ise, sözcüğün tam anlamıyla “askeri ittifak”tır. Yalın bir askeri ittifakın stratejisi, yalın diplomatlar tarafından “çizilmiş”tir.)

“Yeni Stratejik Konsept”, “yeni ve değişen dünya”da “yeni tehditler”in ortaya çıktığından hareket ederek, bu “yeni tehditlere” karşı NATO'nun resmi görev tanımını yapmaktadır. Asimetrik savaş, siber savaş vb. türünden “yepyeni” “tehditler”den hareket eden “konsept”, bildik bir “tehdit”le, yani “nükleer savaş tehdidi” ile kesinleştirilmiştir. Açıktır ki, bu “tehdit”, bugün için İran ve Suriye'yi kapsamaktadır. Dolayısıyla “yeni konsept”in ilk işi de, bu “tehdit”lere karşı “askeri savunma” hazırlamak olmuştur.

İşte “füze kalkanı” adı verilen, NATO resmi belgelerinde “füze savunma sistemi” olarak tanımlanan “yeni tehdit”lere karşı resmi görev talimatı Lizbon “zirve”sinde imzalanarak yürürlüğe sokulmuştur.

Buna göre, ABD'nin Reagan döneminden bu yana sürekli el atında tuttuğu “yıldız savaşları” projesinin yeni bir versiyonu devreye sokulmaktadır. Resmi verilere göre, 1980 ortalarından itibaren ABD'nin bu “proje” kapsamında yaptığı harcamalar 110 milyar dolardır ve her yıl 9 milyar dolar ek harcama yapılmaktadır. İki “füze savunma sitesi”ni kendi topraklarında kuran ABD, asıl olarak Avrupa'da kurulacak “üçüncü site” arayışı içindedir. Gerek 80'lerde, Reagan döneminde Batı-Avrupa'ya yerleştirilmeye çalışılan “orta menzilli nükleer füzeler” proje-

* Eski ABD Dışişleri Bakanı Madeleine Albright'ın başkanlığını ve eski Royal Dutch Shell Başkanı Jeroen van der Veer'in başkan yardımcılığını yürüttüğü grupta, Türkiye adına emekli büyükelçi Ümit Pamir, eski İngiltere Savunma Bakanı Geoff Hoon, Fransa Milli Kütüphanesi Başkanı Bruno Racine, İtalyan Büyükelçi Giancarlo Aragona, Kanadalı Büyükelçi Marie Gervais-Vidricaire, İspanyol Büyükelçi Fernando Perpina-Robert Peyra, Alman Büyükelçi Hans-Friedrich von Ploetz, Letonyalı Büyükelçi Aivis Ronis, Yunan Büyükelçi Yannis-Alexis Zepos ve Polonyalı Prof. Adam Daniel Rotfeld yer almıştır.

Emekli büyükelçi Ümit Pamir, “Kürt sorunu”nda “akil adam” olarak kabul gören ve “Kürt Sorunu”nun “referandum” çerçevesinde ele alınmasını savunan bir kişidir. Henüz Ümit Pamir'in “Kürt sorunu”na ilişkin çözümü ile NATO'nun “yeni konsepti” arasındaki ilişki bilinmemektedir.

si, gerekse ABD'nin Polonya ve Çek Cumhuriyeti'nde kurmaya çalıştığı "üçüncü site", gerçekte bu "savunma" harcamalarına Batı-Avrupa ülkelerinin "mali katkısı"nı sağlamaya yönelik olmuştur. Bugün Lizbon "zirve"sinde alınan karar, uzun pazarlıklara neden olan, ama 2008 "mortgage krizi"yle aciliyet kazanan bu "mali katkı"nın Batı-Avrupa ülkeleri tarafından kabul edilmesinin resmîyetidir.*

Görüldüğü gibi, NATO'nun "yeni" denilen "stratejik konsepti", ABD'nin eski, Reagan döneminden kalma, yani "soğuk savaş" dönemindeki ABD stratejisinin ısıtılıp yeniden piyasaya sürülmesinden başka bir şey değildir. Dün "dış tehdit", Sovyetler Birliği, yani "komünist blok" iken, bugün "haydut devletler", yani "yeni dünya düzeni"ne uymayan İran gibi ülkelerdir.

Elbette AKP'nin mehteran takımının Lizbon seferinden "zafer"le geri döndüğü ilan edilirken, tartışılan konu "füze kalkanı"nın "tehdit" tanımında İran'ın yer alıp almadığıdır. Mehteran takımının "zafer" diye ilan ettiği, NATO "zirve"sinin sonuç bildirgesinde İran'ın adının yer almamasıdır. Ama kendilerinin de çok iyi bildiği gibi, NATO belgelerindeki "tehdit" tanımında (ve "akil adamlar grubu"nun hazırladığı taslakta) İran açık ve net olarak belirtilmektedir.

Burada NATO tarafından İran'ın bir "tehdit", hatta "birincil derecede tehdit" olarak "sonuç bildirgesi"nde tanımlanmaması fazlaca önemli değildir. Önemli olan bu "füze kalkanı" çerçevesinde oluşturulacak olan sistemin ne olduğu ve bu sistem içinde Türkiye'nin yeridir.

Altı çizilmesi gereken birinci nokta, "füze kalkanı" projesinin, ABD'nin 1980 model "yıldız savaşları" projesinin bir parçası olduğudur.

İkinci nokta, "füze kalkanı"nın stratejik (uzun vadeli) hedefi, tüm diplomatik açıklamalara rağmen, asıl olarak "kıtalararası balistik füzeler"e sahip olan Rusya'dır. Çin,

potansiyel olarak bu stratejik hedef içinde olmakla birlikte, Avrupa'yı değil, Uzak-Asya'yı kapsayan "yıldız savaşı" projesinin çerçevesi içine girmektedir. Alaska ve Kaliforniya'da kurulmuş olan "iki site"nin amacı da budur.

Üçüncü nokta, Batı-Avrupa'nın ABD'nin "nükleer şemsiye"si altına alınma projesi, her durumda ABD'nin savunma harcamalarına diğer emperyalist ülkelerin "ortak" edilmesinin bir aracı olmasıdır. Ancak bu "ortaklık"ta isteksiz olan emperyalist ülkeler, aynı zamanda orta menzilli nükleer füzelerin hedefi olmak, özellikle "füze kalkanı"nın kullanılması durumunda imha edilecek olan nükleer füzelerin "radyasyon serpintileri"nin alanı olmak istememektedirler. Reagan döneminde olduğu gibi, W. Bush ve Obama dönemlerinde de, bu "gerekçe" ile ABD'nin nükleer savaş harcamalarına ortak olmaktan kaçınmışlardır. Her ne kadar "üçüncü site" (füze ve erken uyarı radar sistemi olarak), Polonya ve Çek Cumhuriyeti'nde inşa edilecekse de, bu ülkelerin hava sahasında imha edilecek nükleer füzelerin radyasyon serpintilerinin tüm Avrupa'yı kapsayacağı açıktır.

Batı-Avrupa ülkeleri, işte bu "gerekçe" ile ABD'nin nükleer savaş harcamalarına "katkı"da bulunmaktan kaçınmıştır. Bu "kaçınma" karşısında geliştirilen "yeni konsept", İran'ın geliştirmeye çalıştığı füze sistemlerine ve nükleer silah üretimine dayanılmıştır. Böylece, ABD ile Batı-Avrupa'nın emperyalist ülkeleri arasında nükleer silah harcamalarına yapılacak "katkı" konusunda "ortak" bir nokta bulunmuştur.

Bu, sözcüğün tam anlamıyla bir "eksen kayması"dır. Sovyetler Birliği'ne (bugün Rusya) karşı geliştirilen "füze kalkanı projesi", bugün İran'a karşı İsrail'in ve kısmen Güney-Doğu Avrupa'nın "savunması" eksenine oturtulmuştur.

Bu "eksen kayması"yla, hem Batı-Avrupa üzerinde imha edilecek nükleer füzelerin "radyasyon serpintisi", hem de Rusya'yla ilişkiler "sorunu" bertaraf edilmiş olup, Polonya ve Çek Cumhuriyeti halklarının tepkileri başta olmak üzere, tüm Batı-Avrupa kitlesinin tepkileri (ki 1981'deki bir milyon kişinin katıldığı ve Yeşiller Partisi'nin başlangıcı olan büyük "barış yürüyüşü" tipik örnektir) önlenmiş olmaktadır.

Şimdi kayan "eksen"le birlikte, neredey-

* "Mali katkı"nın boyutları tam olarak bilinmemektedir. Bugün için "üçüncü site"nin maliyeti 3,5 milyar dolar olarak hesaplanmaktadır. Tüm "füze kalkanı"nın maliyetinin 20-45 milyar dolar arasında olacağı söylenmektedir. ABD dışındaki NATO ülkelerinin "mali katkı"nın ne olacağı tam bilinmese de, ABD'nin "yıldız savaşları" projesinin maliyetinin yarısının "müttefikler" tarafından karşılanacağını söylemek yanlış olmayacaktır.

se NATO'nun "yeni stratejik konsepti"nin kısa vadeli gereklilikleri, Ortadoğu ve özel olarak da Türkiye üzerine yıkılmıştır.

ABD'nin "yıldız savaşları" ("nükleer şemsiye") projesinin önemli bir parçasını oluşturan İsrail'in korunması stratejik hedefi çerçevesinde, Doğu Akdeniz'deki ABD gemilerine yerleştirilecek füze sistemi planı, bu "eksen kayması"yla "doğal" hale getirilmiş ve bu füze sisteminin olmaz-sa-olmaz koşulu olan erken uyarı radar sisteminin de Türkiye'ye yerleştirilmesi de kaçınılmaz olmuştur.

İran'ın İsrail'e yönelik bir olası "füze saldırısı"nda, füzelerin, Türkiye'deki, özellikle de Van bölgesindeki radar sistemi sayesinde Doğu Akdeniz'de bulunan ABD gemilerinden fırlatılacak füzelerle imha edilmesi daha kolay hale getirilmektedir. (Bu nedenle de, "düğme kimin elinde olacak" tartışması "abesle iştigal"dir.) Ama bu durumda ortaya çıkacak olan nükleer ya da kitle imha silahı "serpintisi", açıktır ki, Türkiye-Irak-Suriye üzerinde gerçekleşecektir. Özcesi, Türkiye'de inşa edilecek radar sistemi İsrail'in korunması için gereken zamanı sağlayacak olsa da, Türkiye'nin doğrudan ya da dolaylı ("serpinti" yoluyla) etkilenmesi hesaba alınmamıştır. Bu durumda Türkiye'nin yapabileceği tek şey, "yakın savunma sistemleri", yani ünlü "partiot" ("vatansever") füzelerinin Türkiye'ye yerleştirilmesini *talep etmekten* ibarettir. Ve bilinebileceği gibi, bu "partiot" füzeleri, komutası ABD'de (ya da ABD'li NATO Komutanı generalde) olmak koşuluyla Türkiye'ye *satılmak* istenmektedir.* Şimdi Lizbon "zirve"si kararıyla, Türkiye, "füze kalkanı" nedeniyle ortaya çıkabilecek "serpintilerden" kurtulmak isterse, kesenin ağzını açmak ve komuta koşulunu kabul etmek zorunda bırakılmıştır.

Bugün "füze kalkanı"nın, AKP mehteran takımı dışında hiç kimsenin tartışmadığı gerçek hedefi İran'dır.

İran, şeriatla yönetilen *ulusal bir devlettir*. Her ulusal devlet gibi, kendi kaderini belirleme hakkına sahiptir. Emperyalizm ise, kendi çıkarlarına uygun olarak ulusal dev-

letlere müdahale eder; onların kendi kaderlerini belirleme hakkını sözde tanır, pratikte yok sayar. Bir ülkenin halkının şeriat yönetimini desteklemesi, o ülkenin, o ulusun kendi kaderini belirleme hakkının yokluğu olarak yorumlanamaz. Ulusların kaderlerini belirleme hakkı ile o ulusun yönetim tarzı birbirine karıştırılmaz.

İşte "en zor sorun" budur.

Bir tarafta *şeriat* devleti, öteki tarafta ulusların kendi kaderlerini belirleme hakkı. Bir tarafta şeriatla yönetilen bir ulusal devlet, öteki tarafta bu hakkı sürekli yok eden emperyalizmin saldırganlığı. Bir tarafta *şeriat* devleti özlemi içinde olan ve bu yönde hareket eden bir AKP hükümeti, öte yanda emperyalizmin Ortadoğu planı.

İran, emperyalizmin *sürekli* müdahale tehdidi altındadır. Bu tehdide karşı kendini koruma hakkı hiçbir biçimde tartışılmaz. Ama aynı İran, şeriat devleti olarak Ortadoğu'da her türlü şeriatçı hareketi desteklemektedir. Bu bağlamda, Türkiye'de, her ne kadar büyük ölçüde aşındırılmışsa da, laik-"demokratik" cumhuriyet için de bir tehdittir. İran'ın bölgede güç kazanması, şeriatçı hareketlerin güç kazanmasıyla özdeşir.

Öte yandan Amerikan emperyalizmi, "emperyal" çıkarlar nedeniyle İran'ın bölgede bir güç olmasına karşıdır ve bu karşıtlığını "İran İslam Cumhuriyeti" söylemiyle dile getirmektedir. Ama aynı Amerikan emperyalizmi, gelişen ve gelişecek olan devrimci mücadeleye karşı "yeşil kuşak" projesiyle karşı-devrimci bir "şeriat ordusu"nu el altında bulundurmaktadır.

Böyle bir durumda, ilkeler (ulusların kendi kaderlerini belirleme hakkı) ile somut çıkarlar birbiriyle çatışmaktadır. Türkiye'de şeriatçılığa karşı mücadele, kaçınılmaz olarak İran'daki şeriatçı ulusal devlete karşı mücadeleyi içerir; ama İran'daki şeriatçı devlet, aynı zamanda ulusal devlettir, kendi kaderini belirleme hakkına sahiptir.

Ya biri, ya öteki. Her ikisi birbirleriyle kutsal karşıtlık içindedir. Bu bir *ikilemdir*. Bu ikilem içinde kalındığı sürece de, çıkış yolu yoktur.

Şüphesiz bu ikilemden çıkmanın yolu, "üçüncü seçenek" oluşturmaktır, yani gelişen bir devrimci mücadele ve devrimci bir iktidardır. Bu mücadele ve iktidar koşullarında ilkeler ile somut çıkarlar arasında net bir çizgi çizmek olanaklıdır.

* Geçen yılın Eylül ayının ortalarında Pentagon'un Türkiye'ye 7,8 milyar dolarlık "partiot" füze sistemi satmayı planladığı "medya"ya yansdı. Bu plana göre, Türkiye, ABD'den 13 füze ateşleme sistemi ve 72 PAC-3 füzesi satın alacaktır. Satış kararı ABD Senatosunun onayını gerektirmektedir.

Ama bu “üçüncü seçenek”, bugün için *mevcut değildir*. Kaçınılmaz olarak, olayların izleyicisi durumunda kalınmaktadır. Her izleyici koltuğunda oturan kişi gibi, izleyici durumunda olan solun da, “hem o, hem bu” diyerek olayları kendi akışına bırakmaktan başka bir seçeneği yoktur.

“KEDİ”NİN EKONOMİ-POLİTİĞİ

Bu bölümde, söze kapitalizmden girip emperyalizmden çıkacağız.

“Bilindiği gibi” diyemsek de, kapitalist üretim süreci *genişletilmiş yeniden üretim sürecidir*, birikim sürecidir. Ve yine “bilinmiyor” olsa da, kapitalist üretim iki kesimden oluşur: *Üretim araçları üretimi* ve *tüketim malları üretimi*. Üretim araçları üretimi yapan kesimin (ekonomi-politikte “I. Kesim” olarak adlandırılır) ürettiği ürünler doğrudan insanlar tarafından tüketilmez; bir başka üretimin girdisi olarak kullanılır. Bu nedenle, bu kesimin ürettiği ürünler (meta), II. Kesim tarafından tüketilir, yani tüketim mallarının üretiminde kullanılır. Örneğin buzdolabı (“dayanıklı tüketim malı”) üretimi için gerekli olan sac vb. üretim girdileri demir-çelik vb. fabrikalar tarafından üretilir. İşte buzdolabı üretimi II. Kesimi tanımlarken, demir-çelik fabrikaları I. Kesimi, yani üretim araçları üretimini ifade eder. Olağan üretim işleyişinde, I. Kesim demir, çelik, sac vb. metaller üretir ve II. Kesim bu metalleri alarak işler, tüketim metalleri üretir. Üretilen bu metaller de insanlar tarafından tüketilir. Böylece üretim süreci “kesintisiz” sürüp gider. Her kesim, tüm metalleri tüketilecekmişçesine üretimi sürdürür. Bu nedenle, üretim sürecindeki kesintiler, üretilmiş olup *tüketilemeyen* metallerin birikimiyle ortaya çıkar. Marksist ekonomi-politiğin tanımıyla, burada bir *aşırı-üretim* vardır. Bu aşırı-üretim her iki kesimde de ortaya çıkabilir. Ancak belirleyici olan, tüketim mallarının üretimindeki sürekliliğin ortaya çıkardığı metallerin doğrudan tüketiciler tarafından, yani toplum tarafından tüketilememesi ya da onların tüketim gücünün çok daha üstünde üretilmesidir. Metaller üretilmiştir, ama bunları tüketecek, yani satın alacak bir “tüketicisi” kitle söz konusu değildir. Bu durumda, II. Kesim ne kadar üretimini sürdürme “kararlılığı” içinde olursa olsun, ürettiği ürünler (metaller) satılmadığından, metaller *depolarda yığılır*

(burjuva iktisatçıları buna “stoklara çalışmak” demektedirler). Doğal olarak bu satılmayan metallerin kitlesinin büyüklüğü bir yerden sonra üretimde durmaya yol açar.

İşte tüketim mallarının kesiminde ortaya çıkan bu “durma”, “durgunluk”, kaçınılmaz olarak I. Kesime, yani üretim araçları üretimine yansır. Artık II. Kesim, I. Kesimden meta talebinde bulunmamaktadır, dolayısıyla I. Kesim de “stoklara çalışmak” durumunda kalır. I. Kesimin “stoklara çalışması” belli bir düzeye geldiğinde, bu kesimde de üretim durur.

Şimdi her iki kesimde de üretim durmuştur. Doğal olarak üretimde yer alan işçiler “serbest” kalır, yani işten çıkartılır. Ancak bu “toplumsal huzursuzluk”, “toplumsal patlamalar” vb. bağlamında “siyaset”in konusudur. Burada üretim sürecini ilgilendiren sermayenin kendisidir. Sermaye üretmiştir, ama ürettiklerini satmamaktadır; dolayısıyla da yatırdığı sermayesi geri (+kâr) dönmemektedir. Yatırdığı “para”, ürettiği metallerde “maddeleşmiştir”; elinde “para” değil, para-sermayenin karşılığı gibi görünen depolar dolusu meta vardır.

Piyasalardaki aşırı üretilmiş tüketim malları (depolarda yığılı olan metaller), bir yandan fiyat indirimleriyle, bir yandan “tüketicilerle”yle, reklamlarla *zaman içinde* tüketilir. Bunun üzerine II. Kesim yeniden üretime başlar, I. Kesimden yeni metaller satın alır. Böylece piyasalar canlanır, üretim artar.

Burada “bütün sorun”, stokların “zaman içinde” eritilmesinden türer. “Zaman”, çok bilinen sözle “vakit, nakittir”! Geçen her zaman sermayenin erimesine yol açar ve belli bir zaman sonunda tümüyle erir, tükenir. Eğer bu “zaman içinde” ürettiği metallerini satamayan kapitalist, “sabit giderleri” için de olsa “kredi” kullanmışsa, açıktır ki, belli bir süre sonra bu kredileri ödeyemez hale gelir ve “sabit yatırımları”na (ve özel mülküne) “haciz” gelir, piyasalardan “silinir”.

Eğer buraya kadar kullandığımız sermaye ya da üretim yerine “dünyanın en büyük şirketleri” ifadesini kullanırsak, piyasalardan “silinecek” olan kaçınılmaz olarak bu “en büyük şirketler”dir. Bu şirketler, petrol devi Exxon, uçak şirketi Boeing, demir-çelik devi Krupps gibi “üretim mallarını üretin” şirketleri ile bunların ürünlerini tüketen Toyota, Ford, Chrysler, Mercedes vb. otomotiv “dev-

leri” olacaktır. Biraz daha genişletirsek, büyük inşaat şirketleri, çimento fabrikaları işin içine dahil olur. Tüm bu şirketlerin “kredi”yle iş yaptıklarını gözönüne alırsak, işin ucu, büyük finans kuruluşlarına, bankalara kadar uzanır.

Bunun sonucu ise, milyonlarca insanın işsiz kalmasıdır; belli bir gelirden, yani tüketimleri için kullanılacak paradan mahrum kalmasıdır. Zaten “sorun”un başı, toplumun tüketim gücünden fazla üretilen tüketim malları olduğundan, bu işsizlik, kaçınılmaz olarak sorunu büyütür ve daha uzun bir zamana yayar.

Bu genel kavramlar ya da tanımlar ekonomi-politiğin neredeyse giriş sözleri sayılır. Bu açıdan bunları “biliyor” olmamız, bir şeyler bildiğimiz anlamına gelmez. Yine de “bir şeyler bilen” birileri olarak, bu duruma bir “çare” bulmak için düşünmeye başlayabiliriz.

Örneğin, içimizden birisi, çok kolaylıkla işsiz kalanlara devlet tarafından “işsizlik parası” ödenmesinin bir “çare” olabileceğini söyleyebilir. Bir diğeri, bankaların “tüketici kredi limitlerini” artırmasının da “çare” olacağını söyleyebilir. Bir üçüncümüz, her iki “çare”nin birlikte kullanılmasıyla daha “ideal” bir “çare”ye ulaşılacağını iddia edebilir.

Ve hep beraber, “ülke yönetimini elinde bulunduranlar olarak” bu bulduğumuz “çare”yi uygulamaya sokabiliriz. (Burada “ülke yönetimi”nde bulunmayarak “çare” üretmek, bir yerden sonra “hariçten gazel okumak” olarak adlandırılabilir için, “ülke yönetimini elinde bulunduranlar olarak” ifadesini kullanıyoruz.)

Devlet ya da daha masum ifadeyle “kamu” tanrı değildir. Almadan vermek gibi bir özelliği yoktur. “İşsizlik parası” ödeyebilmesi için ya vergileri artıracaktır ya da karşılıksız para basacaktır. Zaten insanlar çok az tüketebildikleri bir ortamda vergilerin artırılması bireysel tüketimin daha da azalmasına yol açar, dolayısıyla bu “yol” yol değildir. İkinci seçenek “karşılıksız para basma” ise, piyasada eşdeğer mal (ve hizmet) üretimi yokken, yani karşılığında bir mal (ve hizmet) bulunmazken, sadece renkli kağıtlar basılmasından ibarettir ve maliyeti de baskı maliyetleri kadardır. Ama bu durumda piyasalardaki “emisyon miktarı”, olması gerekenden daha fazla olacaktır. Dün 1 parayla

1 mal alınabilirken, şimdi ortada 1 mal ve 2 para vardır. Dolayısıyla malın fiyatı iki katına çıkar. Bu da enflasyon demektir.

Bu “çare”, yani “işsizlik parası”, en bilinen ifadeyle 1935-1980 arasında uygulanmış olan *Keynesci* “çare”, yani teoridir.

İkinci “çare”mize, bankaların “tüketici kredi limitlerini artırması”na gelirsek.

Bankalar da, tıpkı devlet gibidirler, yani tanrı değildirler. Almadan veremezler. Doğal olarak, bankaların kredi limitlerini artırmaları için, herşeyden önce ellerinde kredi olarak verebilecekleri bir para olması gerekir. Bu para, ya “mevduat” olarak bireysel ya da tüzel olarak bankaya yatırılmış para olacaktır, ya da “hayali” bir para türeteceklerdir (“türev araçlar”la). Banka mevduatlarındaki artış, açıktır ki, tüketimde kullanılan paraların bankalara yatırılmasıyla olanaklıdır. Zaten “sorun”umuz tüketimin (üretim oranla) az olmasıdır. Dolayısıyla banka mevduatlarındaki artış, her ne kadar tüketici kredilerinde artışa yol açsa da, aynı oranda tüketimin azalmasına yol açar. Yani başlanılan yere geri dönlür.

“Türev araçlar”la “paramı” şeyler türetilmesi ve bu “paramı” şeylerin para gibi tüketimde kullanılması ise, devletin karşılıksız para basması olayıyla aynıdır. Piyasalarda karşılığında üretilmiş mal (ve hizmet) olmaksızın “paramı” şeylerin türetilmesiyle sağlanan tüketim, kaçınılmaz olarak enflasyona yol açar. Daha da “trajik” olan, bu “paramı” şeyleri gerçek para gibi kullananların, bir gün gelip bu “paramı” şeylerin karşılığında gerçek para talep etmesiyle ortaya çıkar.

Bu iki “çare”mizin de, sonuçta enflasyona çıktığına göre, “ideal çözüm” olarak ortaya çıkan “üçüncü çare” de, aynı sonucu iki misli olarak ortaya çıkarır.

Bu durumda, yeniden ve baştan düşünmeye başlamak zorundayız. (“Zorundayız”, ama “zor”la da değil. İstersek, “ülke yönetimini elinde bulunduranlar olarak” bu “çare”leri uygulamaya karar verir ve uygularız. Sonuçta enflasyon başını alıp gittiğinde de, “meğer çare değilmiş” diyerek “sil baştan” yapabiliriz. Ne de olsa “sırtımızda yumurta küfesi” bulunmamaktadır.)

Bir kez daha kendimize sormak durumundayız: Sorun nedir?

Sorun, II. Kesimin toplumun tüketemeyeceği kadar mal üretmesi ve ürettiği mal-

larını satamadığı için I. Kesimden mal talebini durdurması ve topyekün ekonominin “durgunluğa” girmesidir.

Burada kendimize “saadet zinciri” sistemini “kılavuz” alabiliriz. Bankalar ya da devlet, belli bir süre için insanlara, özellikle de işsiz insanlara “tüketici kredisi” verir. “Tüketici kredisi”ni alan kişi, bununla piyasadan tüketim malı (örneğin buzdolabı) alır. Buzdolabını satan üretici parayı cebine koyar ve yeni bir buzdolabı için üretimi sürdürmek için I. Kesim’den üretim aracı (sac vb.) satın alır. “Bir” levha sac satan I. Kesim üreticisi yeniden sac üretimine başlar. Böylece işten çıkartılmış işçileri yeniden işe alınıyor, belli bir gelir sahibi olur, piyasaya gelir sahibi tüketici olarak girer, mal satın alır ve aldığı “tüketici kredisi”ni öder. Verdiği krediyi tahsil eden bankalar, şimdi ikinci bir kişiye “tüketici kredisi” verir. Aynı süreç yenilenir ve sonuçta bir yerine iki kişi işe girmiş ve gelir sahibi olmuş olur.*

Bu dizi, aritmetik olarak artarak sürdürülebilir. Buraya kadar “sorun” yokmuş gibidir. Ama bir ülkede, küçük bir ülkede bile, bu aritmetik artışla piyasaların canlandırılması onlarca yıl alır. Üretim canlanana kadar, “sabit sermaye” yatırımları çürümeye başlar, ekonomik ömürlerini bitirirler. Dolayısıyla, böylesine uzun süreli bir “ekonomik büyüme planı”, kaçınılmaz olarak “sabit sermayenin yenilenmesi”ni, yeni sabit sermaye yatırımlarını zorunlu kılar. Bu yatırımlar için gereken “para” ya da “kredi”, kaçınılmaz olarak “tüketici kredileri”nden yapılan bir “kesintiyle” sağlanabilir. Böylece sorun, toplumsal tüketim sorunu olmaktan çıkar, sermayenin sermaye olarak varlığını sürdürme sorunu haline gelir.

* Bu, ekonomik krize çare olarak internette dolaşan “çare”yi anımsatmaktadır. Buna göre, bir kasabada herkesin herkese borcu vardır ve hiç kimse borcunu ödeyebilecek bir gelire sahip değildir. İşte tam bu sırada bir yabancı kasabaya gelir ve kasabanın otele gider. Otelciye bir süre kalacağını ve odaya bakmak istediğini söyler. Otelci de yabancından 100 lira “kaparo” alır. Yabancı odaya bakmak için yukarı çıktığında, otelci aldığı 100 lirayla koşarak borçlu olduğu kasaba gider ve borcunu öder. Parayı alan kasap, yine koşarak celebe gider ve aldığı etlerin borcunu öder. Parayı alan celep, aynı hızla hayvanları satın aldığı satıcıya gidip borcunu öder. Satıcı da, koşarak otelciye olan borcunu öder. Ve yabancı iner, odayı beğenmediğini, kalmayacağını söyler ve verdiği 100 lirayı alıp gider. Böylece tüm kasaba borçtan kurtulmuş olur. İşte “çare”!

Varsayalım ki, “tüketici kredisi” verilen kişi bir değil de, 1 milyon olsun. Böylece bir seferde 1 milyon kişi sürece dahil olur. Sonuçta, on yıllar alan süre, 1 yıla ve belki birkaç aya indirilebilir. Böylece de sabit sermayenin yenilenme “derdi” ortadan kalkar.

Görüldüğü gibi, “demokrasilerde çare tükenmemektedir”!

Şimdi durum, “tüketici kredisi” alan bir milyon kişinin, tüketim malları satın alması ve bu yolla önce tüketim malları sektöründe ve sonra üretim malları sektöründe canlanmaya yol açmasıdır. Sonuçta, bir milyon kişi “iş” bulmuş, belli gelire kavuşmuş ve hem tüketici, hem de kredi borcunu ödeyen “namuslu vatandaş” olmuş olur.

Sorun şurdadır ki, kapitalist üretimin gelmiş olduğu düzey, bir milyon kişiye birden iş sağlayabilecek bir üretim düzeyinde değildir. Gerek gelişen teknoloji, gerekse yoğunlaştırılmış emek, çok daha az işgücüne çok daha fazla üretim olanağı ortaya çıkarmıştır. Diğer bir ifadeyle, üretim maliyeti geçmişe göre çok azalmıştır, canlı emeğe daha az gereksinim duymaktadır. Dolayısıyla buradaki “varsayımsal” bir milyon kişi üretimde istihdam edilemeyecektir. Bu durumda, bir kez daha devlet, yani “kamu” devreye girmek zorunda kalır.**

Tüm “çareler”, sonuçta aynı yere çıkmaktadır: Çözumsuzlük. Ancak dikkat edilecek olursa, tümünde ortak olan nokta “*zaman*”dır. İster üretken tüketim, ister bireysel tüketim olsun, her durumda “çareler” belli bir “*zaman*” aralığı içinde işlevseldir. Özellikle toplumsal tüketimin her durumda asgari düzeyde sürer ve *belli bir zaman* içinde piyasalardaki fazla üretimi emer. Bu nedenle, sorun, bir yerden sonra sermayenin üretimi bu “*zamana kadar*” şu ya da bu düzeyde sürdürebilmesini sağlamak şeklinde görünür. (Burada “Hangi sermaye? Sermayenin hangi kesimi?” türünden sorular sorarak “sorunu” iyice içinden çıkılmaz hale getirmek “işgüzarlık” olacaktır!)

** Burada bir başka olasılık daha vardır. “Kredi borcunu ödeyen namuslu vatandaş”, şu ya da bu nedenle kredisini ödeyemez durumda olma olasılığı. Tıpkı, bir önceki dipnottaki “çare” olayında, yabancının otel odasına bakma süresi içinde herkes borcunu “koşarak” öderken, birisinin ayağı kayıp düştüğü ve bu nedenle “zinciri” tamamlayamadığı bir olasılıktır. Bu durumda, yabancının 100 lirası otele geri dönmemiştir. Şimdi sorun, odayı beğenmeyip 100 lirasını isteyen yabancıya otel sahibinin ne vereceğidir?

İşte günümüz kapitalizmde “ekonomiye müdahalesi” denilen şey, belli sermaye kesimlerinin aşırı-üretim bunalımından en az zararlar (ya da zarar etmeksizin) çıkmasını sağlamaktan ibarettir. Tüm tartışılan ekonomi politikalarının özü de budur.

Yeniden anımsayalım: Kapitalist ekonomide klasik bir bunalım (ya da durgunluk) tüketim malları sektöründe başlar ve giderek üretim malları sektörüne yayılır, üretim malları sektördeki bunalım tüketim malları sektöründeki bunalımı daha da derinleştirir. Bunalımın derinleşmesi, genellikle tüketim malları sektöründe ortaya çıkan bunalımın üretim malları sektörünü şiddetle etkilemesine (üretim mallarına olan talebin birden düşmesine) bağlıdır. Bu nedenle, bunalımın şiddetinin azaltılmasının yolu, tüketim malları sektöründeki (örneğin ipotekli konut kredisiyle finanse edilen inşaat sektörü gibi) bunalımın/durgunluğun üretim malları sektörüne yansımaları engellemek ya da azaltmaktan geçer.

Ancak bunalımın üretim malları sektörüne (I. Kesim) yansımalarının engellenmesi (ya da azaltılması), her durumda, bu sektöre uzun dönemli ve toplumsal tüketime bağlı olmayan bir talep yaratmakla olanaklıdır. Bu da, genellikle büyük devlet siparişleri biçiminde gerçekleşebilir. Ve bu siparişler de, üretken tüketim için değil, *askeri mallar üretimi* için gerçekleştirildiğinde aşırı-üretim sorununu kısmen önler. Diğer ifadeyle, askeri mallar üretimi, *kitlelerin tüketim gücünden bağımsız* olarak uzun süre varlığını sürdürebilir.

Tüketim malları sektöründe ortaya çıkan aşırı-üretim bunalımlarında, yani ekonomik durgunluk dönemlerinde emperyalist ekonomilerin (özellikle de ABD ekonomisinin) tek seçeneği *askeri mallar üretimini* artırmaktır. Böylece üretim malları sektörüne sürekli bir talep yaratılır. Diğer ifadeyle, durgunluktan çıkılabilmesinin (ve dolayısıyla işsizliğin azaltılabilmesinin) yolu *askeri harcamaları artırmasından* geçmektedir.

Ancak askeri harcamaların artırılması, aynı zamanda bütçe açıklarının ve borçların artmasına yol açar. Artan bütçe açıklarını ve borçları finanse etmenin tek yolu ise, karşılıksız para basmaktır. Söz konusu olan ülke ABD olduğundan, karşılıksız para basmak, karşılıksız dolar basmaktır. Ama üretim malları sektörünü ekonomik buhrandan

kurtarmak amacıyla artırılan askeri harcamaları finanse etmekte kullanılan bu karşılıksız dolarlar, şu ya da bu yolla *dünya piyasasına* girer, ülke içindeki enflasyon ihraç edilmiş olur. Böylece dünya çapında dolaşan dolar miktarı (emisyon) sürekli artar. Kapitalist ekonominin bir yasası da, artan emisyon miktarının (diğer koşullar sabit olmak üzere) metallerin fiyatlarının yükselmesine yol açmasıdır. Yani artan dolar miktarı, dünya çapında meta fiyatlarının yükselmesine, dolayısıyla da enflasyona yol açar.*

Bu durumda ABD'nin kendi ekonomik durgunluğunu aşmak için kullandığı “enstrümanlar”, “global” olarak enflasyonist etkide bulunur. İşte bu etkiyi sınırlamanın yolu da, ABD'nin karşılıksız dolar basımını azaltmaktır. Ancak bu, aynı zamanda ABD'nin askeri harcamalarını kısması anlamına gelir. Ve ters yöndeki bu hareket, ABD ekonomisindeki durgunluğu şiddetlendirecek sonuçlar üretir.

“Global” olarak artan karşılıksız dolarların enflasyonist etkisini sınırlandırmanın bir yolu da, tekil ülkelerde uygulandığı gibi, piyasadaki fazla emisyonu değişik “enstrümanlar”la çekmek ya da hazine bonoları yoluyla iç ve dış borçlanmaya gitmektir. Bu durumda bulunan “çözüm”, ABD dışındaki *tüm ülkelerin dolar rezervlerini artırmaları* olmuştur. Çokluk ABD Hazine Bonolarının satın alınmasıyla sağlanan “rezerv” artışıyla dünya piyasasındaki karşılıksız dolarların bir bölümü piyasalardan çekilmiştir (Eylül 2010 verilerine göre 4,2 trilyon dolar. Bu da ABD'nin toplam borcunun %30'una eşittir).

Fakat 2008 mortgage krizi, bir kez daha ABD iç piyasasına dolar pompalanmasını beraberinde getirmiştir. Kimi tahminlere göre bu miktar 10 trilyon doları bulmaktadır.

* Bir başka deyişle, *belirli bir zaman diliminde* piyasadaki para miktarı (emisyon hacmi), meta fiyatlarının toplamının paranın aynı zaman diliminde yaptığı hareket (el değiştirme) sayısına bölünmesiyle elde edilen belirli bir sabitliğe sahiptir. Para miktarı = meta fiyatlarının toplamı / para devrinin hızı'dır. Örneğin belirli bir zaman diliminde bir ülkedeki toplam metallerin (mal ve hizmetler olarak) fiyatı 100 milyar dolar ise, ve paranın devir hızı 100 ise, piyasada gerekli olan para miktardan 1 milyar dolar olacaktır. Bu 1 milyar dolarlık para, o zaman diliminde 100 milyar dolarlık metallerin değişimi için yeterlidir. Meta fiyatları ve dolaşım hızı sabitken para miktarında meydana gelen her artış fiyatların yükselmesine yol açar.

Bugün için “kağıt” üzerinde piyasaya verilmiş görünen bu dolarlar, kısa süre içinde dünya piyasalarında kullanılmaya başlanmıştır. Böylece dünyadaki dolar hacmi devasa boyutlara ulaşmıştır.

Artan dolar miktarı, euronun değerlenmesine, dolayısıyla AB ülkelerinin metallerinin fiyatlarının artmasına yol açmıştır. Bu durumun yarattığı olumsuzluklar karşısında AB ülkeleri (ve kısmen Japonya) ABD’nin dolar hacmini sınırlandırmasını talep etmişlerdir. Oysa ABD’nin içinde bulunduğu durgunluktan çıkabilmesi için devlet harcamalarını (asıl olarak da askeri harcamaları) arttırmaktan başka seçeneği yoktur. Bu harcamaların artması dolar hacminin artması demektir.

1980 dünya ekonomik bunalımında olduğu gibi, bir kez daha, ABD, kendisini sıkıştıran “dostları”nın yardımını talep etmektedir. Reagan döneminde orta menzilli nükleer füzelerin Batı Avrupa’ya yerleştirilmesi girişimi ve “yıldız savaşları projesi”, tümüyle diğer emperyalist ülkelerin ABD’nin askeri harcamalarına doğrudan katkıda bulunmalarının araçları olmuştur.

Bugün Obama yönetimi de, “füze kalkanı” projesiyle benzer bir talepte bulunmaktadır.

ABD Hazine Bonolarının Büyük Alıcıları (Eylül 2010)		
	Milyar \$	%
Çin	884	20,7
Japonya	865	20,3
İngiltere	459	10,8
Arap Ülkeleri	231	5,4
Karayip Bankaları	176	4,1
Brezilya	145	3,4
Hong Kong	136	3,2
Tayvan	130	3,0
Rusya	129	3,0
Kanada	117	2,7
İlk 10 Alıcı Toplamı	3.272	76,6
Almanya	60	1,4
Fransa	32	0,7
Türkiye	28	0,7
Genel Toplam	4.269	

Kaynak: ABD Hazine Bakanlığı/FED, 16 Kasım 2010.

tadır. “Füze kalkanı”, ABD’nin karşılıksız dolarlarının bir bölümünün NATO şemsiyesi altında piyasalardan çekilmesinin aracıdır. Diğer bir ifadeyle, ABD, “füze kalkanı” projesiyle, kendi üretim malları sektöründeki durgunluğu hafifletmek amacıyla yapacağı askeri harcamalara “müttefikleri”nin “katkıda” bulunmasını istemektedir.

“Gerillanın Barışı”: “Ex-Guerrilla” Devlet Başkanı

Her şey AKP'nin “Kürt Açılımı”yla başladı. “Açılım”ın, kapalı kapılar ardında ve gizli yapılan görüşmelerde varılan bir anlaşmanın ürünü olduğu ortaya çıktıkça, “gizli” görüşmelerin bir bölümü (daha doğrusu bir tarafı) “alenileşti”. Her “alenileşme” gibi bu da, “alenileşmeyen”, yani gizli kalan tarafın üstünü örttü. Ama bu da “kamuoyu” tarafından yeterli görüldü.

Şimdi artık AKP'nin doğrudan ya da dolaylı olarak PKK ve “İmralı canisi” dedikleri A. Öcalan'la “görüştüğü” “alenileşmiştir”. Bunun ürünü de, Öcalan'ın talimatıyla PKK'nin olası Haziran 2011 genel seçimlerine *kadar* “ateşkes” ilan etmesi olmuştur.

Bu “ateşkes”ten hemen herkes¹ mutlu oldu. Özellikle AKP'nin “el altından” PKK'yle “anlaşmaya varmak üzere” olduğu haberi, herkesi memnun etmiştir. Artık “otuz yıl”dır akan “kan” duracaktır, “Kürt sorunu” çözülecektir!

Tüm bu “mutlu tablo”da eksik olan şey PKK'nin hangi koşullarda silah bırakacağı, popüler söylemle “barış” yapılacağıdır. Her ne kadar PKK ve Öcalan, “silahlı mücadelenin bırakılması”nın koşulunu “demokratik cumhuriyet” ve “bölgesel özerklik” olarak çiziyor olsa da, bu çok fazla önemsenmemiştir. “Önemli olan irade beyanıdır” gibi belirsiz sözlerle ifade edilen bu “önemsiz” görme tutumu, soldaki bazı “gerilla barışı”

söylemleriyle, “önemli olan silahlı mücadelenin artık geçersiz olduğunu kabul etmek ve legal siyasal mücadeleye geçmeye karar vermek” şekline dönüştürülmüştür. Brezilya'da “*ex-gerilla*” Dilma Rousseff'in devlet başkanı seçilmesi de, bu “gerilla barışı” söylemine güç katmıştır. Latin-Amerika gerilla örgütlerinin silahlı mücadeleyi terk edişlerine ilişkin örnekler, PKK'nin durumuyla neredeyse özdeşleştirilmiştir.

Oysa Latin-Amerika'daki gerilla örgütlerinin silahlı mücadeleyi bırakma koşulları (aklı evvel sözüyle “gerilla barışı”) ile PKK'nin silahlı mücadeleyi bırakması ve “Kürt sorunu”nun çözümü özdeşleştirilemez.

Herşeyden önce PKK hareketi bir ulusal harekettir. Başlangıçta *marksist-leninist* dünya görüşünü benimsemiş yüksek eğitim gören Kürtler tarafından kurulmuşsa da, zaman içinde marksist-leninist dünya görüşü *bir yana itilmiş* ve *tüm* Kürtleri kapsayan bir hareket (ulusal) haline gelmiştir.

Ancak burjuva demokratik devrimin tamamlanmadığı bir “ezen ulus” karşısında demokratik devrimin başlangıç aşamasında olan bir “ezilen ulus”un kurtuluş hareketinin “uzlaşma” politikası, asgaride değil, *azamide* anlaşmaya dayanmaktadır. Nasıl tanımlanırsa tanımlansın, adına ne konulursa konulsun (demokratik cumhuriyet vs.), bu azami talepler temelinde “uzlaşma” politikası, açıktır ki “ezilen ulus”un kendi siyasal kaderini belirlemesinin kayıtsız-şartsız kabul edilmesi talebinden başka bir şey değildir. Bu talebi hedefleyen “uzlaşma” politikasının en önemli eksikliği ise, sözcüğün tam ve gerçek anlamıyla *demokratik bir içerğe*

¹ Şüphesiz “herkes” sözcüğü, herkesi kapsamaktadır. Şeriatçılardan ulusalcılara, liberal soldan “radikal sol”a, düzen partilerinden “düzen karşıtı” partilere kadar herkeştir. Çocuğu askerde olan da, askere gidecek olan da, asker kaçakları da, bedelli taraftarları da bu “herkes”in içindedir.

sahip olmamasıdır. Her ezilen ulusun kurtuluş hareketinin zorunlu olarak içerdiği demokratik öge, bu demokratik içeriği karşılamamaktadır. Sorun, bir ulusun kendi kaderini belirleme *hakkının* tanınması değil, bu ulusun ayrılmasının, özerk yönetim ya da ayrı devlet kurmasının *kabul edilmesi* haline dönüşmüştür. İşte bu temelde PKK'nin "silah bırakma koşulları" somutlaştırılmıştır.

Birinci koşul, tanımı yapılmamış ve sınırları belirlenmemiş bir "toprak" üzerinde Kürtlerin *kendi özyönetimlerini* ("bugünün dünya konjonktüründe" "bağımsız devlet" yerine "özerklik" biçiminde bir "ara biçim") kurmalarıdır.

İkinci koşul, PKK gerilla güçlerinin BM'in gözetimi altında silahlarını bırakmaları ve "özerk" yönetimin *güvenlik gücü* olarak yeniden örgütlenmeleridir.

Üçüncü koşul, bu iki koşulun "demokratik" bir *anayasa*yla güvenceye alınmasıdır.

İlk iki koşul, tümüyle PKK ve Kürtlere ilişkin bir sorun iken, üçüncü koşul, tartışmasız biçimde "Türkler"i sorunun ayrılmaz bir parçası haline getirmektedir. Yani "Türkler", bu koşulla birlikte Kürt ulusunun kendi kaderini belirlemesinin (ya da hakkının) bir unsuru haline gelmektedir. Böylece sadece "ezilen ulus"un, yani Kürt ulusunun kendisi tarafından belirlenecek bir "kader", "Türkler"in *katılımıyla belirlenecek* bir "kader"e dönüştürülmüştür. Çünkü sözü edilen "demokratik anayasa" sadece Kürtlerin değil, aynı zamanda ve belirleyici olarak "Türkler"in *onaylaması gereken* bir konudur. Sorunu çözümsüzlüğe iten de budur.

Bu çözümsüzlüğü aşmanın tek yolu da, "yukardan", "tepeden" yapılan bir anlaşmayla sorunu çözmektir. Bir taraf öteki tarafa şunları verecektir, öteki taraf da bu verilenleri kabul ederek varılan "uzlaşmaya" uygun hareket edecektir. Doğal olarak, "demokratik anayasa" da, yukardan yapılan anlaşmaya göre, meclisten geçirilecektir. Bu "tepeden inme" çözümlerle demokratik bir yönetimin oluşması elbette beklenemez. Açık ki, demokrasiyle, demokratik yönetimle uzaktan yakından ilişkisi olmayan ve tek amaçları şeriat devleti kurmak olan AKP'yle sorunu bu biçimde çözmek, demokrasiyi ve ülkenin demokratikleştirilmesini *baştan* dışlamaktadır.

Burada "Kürt sorunu"na ilişkin üçüncü koşul ("demokratik" anayasa) ve onun yarattığı sorunlar ve sonuçlar bir tarafa bırakılarak, herşeyi "gerillanın banışı"na indirgenmek, PKK'nin teknik olarak "silah bırakma" koşulları olarak görmek ve bununla Latin-Amerika gerilla örgütlerinin silah bırakma koşullarını benzeştirmek dalalet² değilse bile gaffettir³. (Özellikle gerillanın güvenlik gücü olarak yeniden örgütlenmesi için Latin-Amerika gerilla hareketlerine sıkça gönderme yapılmaktadır. Oysa, bu durum kısmen Nikaragua'da Sandinist Ordu için söz konusu olsa da, asıl olarak Nepal'deki maoist NKP (M)'nin "banış" görüşmelerinde söz konusu olmuştur.)

Evet, asıl olarak 1950'lerin ortasında Küba'da Fidel'in 26 Temmuz Hareketi'yle birlikte başlayan Latin-Amerika gerilla savaşı, tüm 60'lı yıllar boyunca olanca şiddetiyle sürmüştür. İstisnasız tüm Latin-Amerika ülkelerinde gerilla savaşları başlamış ve pek çok gerilla örgütü ortaya çıkmıştır.

El Salvador ve Nikaragua, özel olarak da Kolombiya dışındaki gerilla savaşları, askeri cuntalar ve ABD'nin yönetimindeki kontra-gerilla birlikleri tarafından yenilgiye uğratılmıştır. *Peru*'da MIR ve ELN (1965), *Kolombiya*'da FARC⁴ ve ELN (1966), *Bolivya*'da Che'nin gerillaları/ELN (1967), *Nikaragua*'da FLSN (1967)⁵, *Venezüella*'da MIR, FALN, FLN (1969), *Arjantin*'de Montoneros, ERP (1971), *Guatemala*'da MR-13, FAR, EGP (1972), *Uruguay*'da Tupamaros (1972) ve

² Dalalet: Sapkınlık, doğru yoldan sapmış olma durumu.

³ Gaflet: Aymazlık, vurdumduymazlık.

⁴ Kolombiya'da FARC (*Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia*/Kolombiya Devrimci Silahlı Kuvvetleri), Kolombiya Komünist Partisi tarafından kurulmuştur. 2008 yılında yaşamını yitiren FARC'ın ünlü komutanı Manuel Marulanda KKP'nin Merkez Komite üyesidir. FARC'ın 1966'daki yenilgisi, Kolombiya Komünist Partisi'nin, silahlı mücadelenin "miadını doldurduğu" saptamasıyla ortaya çıkmıştır. 1966 yılında KKP'nin değerlendirmesini parti genel sekreteri Gilberto Vieira şöyle ifade eder: "Partimiz... yine de Kolombiya'da devrimci durumun henüz olmadığını gözönünde bulundurur. Kentlerde silahlı mücadeleyi düşünmüyoruz, çünkü böyle bir mücadele, küçük gruplar tarafından yürütülen tecrit edilmiş olaylar dizisinden daha çok şey ifade etmez... Gerilla mücadelesi gerçekten savaşın temel biçimi değildir."

⁵ FSLN'nin (*Frente Sandinista de Liberación Nacional*/Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi) bu yenilgisi, 1967 yılında Pancasan bölgesindeki bir gerilla grubunun yok edilmesiyle ortaya çıkmıştır.

Brezilya'da Carlos Marighella'nın ALN'si, VPR (VAR-Palmares) (1972) gerilla örgütlerinin yenilgisi *60'ların sonu ile 70'lerin ilk yarısına kadar olan beş yılı kapsar*. (Şili'de Allende devlet başkanı olduğu için gerilla, bağımsız bir hareket olarak ortaya çıkmamıştır. Dolayısıyla Allende'nin 1973'de askeri darbeye devrilmesi ve öldürülmesi Şili'deki potansiyel gerilla hareketinin de yenilgisi olmuştur.)

Bu yenilgiler içinde sadece iki ülkedeki, Kolombiya (FARC ve ELN)⁶ ile Nikaragua'daki (FSLN) gerilla örgütleri hayatta kalmayı başarmışlar ve daha sonraki yıllarda gerilla savaşını yeniden başlatmışlardır. Yine bir "istisna" olarak El Salvador'daki gerilla hareketi (ERP ve FPL)⁷, kıtanın diğer yerlerinden farklı olarak, 1979'daki askeri darbe sonra-

⁶ Kolombiya'da 1980'de gerilla savaşının yeniden başlamasında MR-19 (*Movimiento 19 de Abril*/19 Nisan Hareketi) adlı bir gerilla örgütü etkin rol oynamıştır. Şehir gerillası olarak faaliyet gösteren MR-19'un en büyük eylemi, 6 Kasım 1985'de Yargıtay binasının işgal edilmesidir. Ordunun gerçekleştirdiği operasyon sonucunda, MR-19 gerillaları ve Kolombiya'nın 21 Yargıtay üyesinin 11'i içlerinde olmak üzere 100 kişi ölmüştür. MR-19'un diğer bir tarihsel rolü ise, Latin-Amerika'da Amerikan emperyalizminin "project democracy" (bir çeşit "demokratik açılım") çerçevesinde hükümetler ile gerilla örgütleri arasında görüşmeler yoluyla silahlı mücadelenin sona erdirilmesinde, 1965'teki Venezüella Komünist Partisi'nin silahlı mücadeleyi bu yolla terk etmesinden sonra bir "ilki" oluşturmalarıdır. MR-19, Kolombiya hükümetinin ilan ettiği af üzerine 1984'de hükümetle resmi ateşkes anlaşması yaparak legal parti kurmuştur. Ancak silahlı mücadeleyi bırakarak legal siyasete başlayan gerilla komutanlarının sivil milisler tarafından sistematik biçimde öldürülmeye başlanması üzerine yeniden silahlı mücadeleye başlamıştır. Yargıtay eylemi bu dönemde gerçekleşmiştir. 1988 yılında hükümetle yeniden masaya oturmuş ve silahlı mücadeleyi tümüyle terk etmiştir.

⁷ El Salvador'da ilk gerilla örgütleri ERP ve FPL'dir. FPL (*Fuerzas Populares de Liberación Farabundo Martí*/Halk Kurtuluş Güçleri), Cayetano Carpio önderliğinde 1970'lerin başlarında öğrenci hareketi içinde oluşturulmuşsa da, gerilla savaşına 1979 yılında başlamıştır. El Salvador'un en güçlü gerilla örgütü olan FPL, Cayetano Carpio'nun örgüt içi çatışmalar sonucu 1983'de intihar etmesiyle çizgi değiştirmiş ve o zamana kadar etkin bir güç oldukları FMLN'nin (*Farabundo Martí National Liberation Front*/ Farabundo Martí Ulusal Kurtuluş Cephesi) tümüyle El Salvador Komünist Partisi'nin yönetimi altına girmesini sağlamışlardır. ERP (*Ejército Revolucionario del Pueblo*/Halkın Devrimci Ordusu) da 1970 başlarında, tıpkı FPL gibi öğrenci hareketi içinde oluşturulmuştur. Kurucusu Roque Dalton'un 1975'de öldürülmesinden sonra ayrılmış, ayrılanlar RN ve PRTC adlı örgütleri kurmuşlardır.

ında başlamıştır.

Latin-Amerika'da "gerilla barışı" diye sunulan olgu, gerilla örgütlerinin yenilgi sonrasında dağılmasıyla ortaya çıkan legalleşmeler değildir. Söz konusu olan "gerilla barışı", 1965 yılında Venezüella'da ilk kez uygulanmış olan, Komünist Partisi ile MIR gerilla örgütünün hükümetle *resmi anlaşma yaparak* silahlı mücadeleyi terk etmeleridir.

VKP ve MIR'in "devlet"le resmi görüşmeleri, Mart 1964'de Dr. Raúl Leoni'nin devlet başkanı seçilmesiyle birlikte *cezaevlerinde* başlamıştır. VKP ve MIR yöneticileri (genel sekreteri de dahil) 1963 yılında tutuklanmışlardı. Cezaevlerinde yapılan görüşmelerde, VKP ve MIR, *genel af* çıkartılması, *seçimlere* yasal olarak katılmalarının sağlanması, kontra-gerillanın dağıtılması ve petrolün millileştirilmesi karşılığında silahlı mücadeleyi terk edeceklerini bildirmişlerdir. Bu taleplerden sadece ikisi (genel af ve legal parti kurma) "devlet" tarafından kabul edilmiştir. 18 Mart 1966'da, Komünist Partisi genel sekreteri Jesus Faria ve MIR'in eski genel sekreteri Domingo Alberto Rangel serbest bırakıldılar. Böylece VKP ve MIR silahlı mücadeleyi terk etmişlerdir.

Komünist Partisi yöneticilerinden Douglas Bravo'nun önderliğindeki FALN/FLN, VKP ve MIR'ın yaptığı "barış" anlaşmasını tanımadıklarını ilan ettiler. Ancak kitle tabanını büyük ölçüde yitirdikleri için Falcon'daki gerilla hareketi giderek etkisizleşti ve 1971 yılında Douglas Bravo'nun sürgüne gitmesiyle tümüyle sona erdi.

Daha geniş ve kapsamlı "gerilla barışı" ise, 1980'lerin ortalarından itibaren Amerikan emperyalizminin "project democracy" çerçevesinde askeri cuntaların yerine "sivil" iktidarların geçirilmesi süreciyle başlamıştır.

Bu süreçte, bir yandan askeri cuntalar yerlerini "sivillere" bırakırken, diğer yandan 1965 Venezüella olayına benzer biçimde gerillalarla resmi görüşmeler yapılmaya başlanmıştır. Bu dönemdeki ilk resmi "anlaşma", Kolombiya'da MR-19'la imzalanmıştır. Ancak legalleşen gerilla komutanlarının öldürülmesi üzerine MR-19 silahlı mücadeleye yeniden başlamışsa da 1988 yılında sürekliliği "barış" anlaşması imzalamıştır.

Her ne kadar "gerilla barışı" adı verilemeyecek kadar özgünlüğe sahip olsa da, Latin-Amerika'daki "barış" anlaşmalarının

belki en önemlisi, Nikaragua'da FSLN'nin ABD'nin doğrudan örgütlediği ve finanse ettiği "kontra" saldırılarına karşı, 7 Ağustos 1987'de, BM gözetiminde dört Orta Amerika devlet başkanıyla (El Salvador, Guatemala, Honduras, Kosta Rika) ortak olarak imzaladığı *Esquipulas II* "barış anlaşması"dır. Anlaşmanın özü, Nikaragua'ya yönelik "kontra" saldırılarının durdurulması karşılığında FSLN'nin anayasa değişikliği yaparak çok partili seçimleri garanti etmesidir.

FSLN, anlaşmadan sonra yapılan 1990 genel seçimlerini kaybetmiş ve sağ partiler bloğu UNO'nun adayı Violetta Chamorro devlet başkanı olmuştur. FSLN, 2006 yılına kadar hiçbir seçimi kazanamamıştır.

FSLN'nin "kontra"lar karşısındaki askeri başarısızlığı ve ekonomik kriz yanında, Gorbaçov'un "glasnost" politikasıyla dünyadaki komünist ve sol iktidarların tasfiyesiyle ortaya çıkan anlaşma, Latin-Amerika'da Küba'dan sonraki ilk devrimci iktidarın sonunu getirmiştir. Bu durum, Latin-Amerika'da zincirleme etkide bulunarak, silahlı mücadeleye ve devrime karşı büyük bir güvensizlik ortaya çıkarmıştır.

Aynı dönemde El Salvador'da FMLN "çatısı" altında birleşik hareket eden ve yönetimini ağırlıklı olarak El Salvador Komünist Partisi'nin oluşturduğu (parti genel sekreteri Şefik Hadal, aynı zamanda FMLN'nin yöneticisidir) gerilla güçleri (ki ülkenin 1/3'ünü denetimleri altında tutmaktaydılar) ile hükümet arasında görüşmeler başlamıştır. İlk görüşmeler Katolik Kilisesi aracılığıyla yürütülmüştür. Daha sonra sürece Birleşmiş Milletler dahil olmuş ve 31 Aralık 1991'de, dönemin BM Genel Sekreteri Javier Pérez de Cuéllar'ın katıldığı görüşmede anlaşmaya varılmış ve 16 Ocak 1992'de Meksika'da resmi anlaşma imzalanmıştır. Bu anlaşmaya göre:

1. Yeniden oluşturulacak olan ordu, "demokratik değerlere" saygılı olacak ve özel istisnai durumlar dışında iç güvenliğe müdahale etmeyecek.
2. Ordudaki terfi işlemleri, oy hakkı olmayan iki subay ile üç sivilenden oluşan bir komisyon tarafından yapılacak.
3. İki yıl içinde ordu mevcudu yanya indirilecek; ulusal muhafızlar, kontra-gerilla birlikleri lağvedilecek.
4. Yeni bir istihbarat örgütü kurulacak ve devlet başkanına bağlı olacak.
5. Tüm milis örgütleri yasaklanacak.

6. Yeni bir polis teşkilatı oluşturulacak, savunma bakanlığı yerine başbakanlığa bağlanacak. Yeni polis teşkilatı oluşturulana kadar iç güvenlik BM gözlemcileri tarafından yönetilecek.

7. Ulusal bağımsız yargı konseyi oluşturulacak.

8. İnsan hakları için bir ombudsman oluşturulacak.

9. Seçim sisteminin düzenlenmesi için bir komisyon kurulacak.

10. Hükümet, özel bir komisyonun gözetimi altında mevcut toprak reformunu uygulayacak.

11. Hükümet, işçi ve işveren temsilcilerinden oluşan bir konsey oluşturulacak.

12. Ateşkes anlaşmasından 30 gün içinde hükümet "Ulusal Yeniden İnşa Programı" hazırlayıp FMLN'nin değerlendirmesine sunacak. Programın ana amacı, çatışmalardan etkilenen bölgelerin gelişimini sağlamak ve FMLN'nin sivil, anayasal ve siyasal yaşama yeniden uyumlandırılması için gerekli önlemleri alacak.

13. FMLN savaşıncılarının tüm siyasal ve medeni hakları geri verilecek; FMLN siyasi parti olarak legalize olacak.

Bu temelde yapılan anlaşmanın finansmanı ise, ABD'nin "Uluslararası Kalkınma Ajansı" (AID) tarafından karşılanacaktı.

Bu "gerilla barışları", aktif gerilla hareketlerinin tasfiye edilmesiyle sonuçlanmıştı. Bunların yanında Amerikan emperyalizminin "demokrasi projesi" ("*project democracy*") 1980'lerde tüm Latin-Amerika ülkelerinde devreye sokulmuştur.

"Demokrasi projesi", asıl olarak yenilmiş gerilla hareketlerinin "demokrasi" söylemi altında düzene entegre edilmesi projesidir.⁸

⁸ Bu proje sonucunda "ex-gerillalar"ın legalize olması ve legal partiler oluşturmasının sonuçlarını Gaby Weber "*Gerilla Bilanço Çıkartıyor*" kitabında şöyle özetler: "Altmışlı ve yetmişli yılların uyanış hevesi artık gerilerde, halklar yıkımla karşı karşıya ve diktatörlükler sadece örgütleri değil, başka şeyleri de yok etmiş benziyorlar. Kafalarda da iktidar kurmuşa benziyorlar. Tüm hatalara rağmen toplumsal değişim azminin motoru ve ifadesi olan eskinin gerillası -geri kalan sol gibi- bir çıkmaza girmiş görünüyor. Latin-Amerika'nın yoksullaştırılması şaşılacak bir tempoda ilerlerken, toplumsal şartları değiştirmeye aday güçler yerlerinde sayıyor gibiler, buna karşılık sağ ve aşırı-sağ güçler ise seçimleri manüplasyona ihtiyaç duymadan kazanabiliyorlar... Toplumun azımsanmayacak bir bölümü önceleri gerillaya sempati ve ümit beslerken, bugün bir tekrar denemesi eskinin sempatisini

Uruguay, Arjantin ve Brezilya bu projenin uygulama alanı olmuştur. Bu ülkelerde askeri cuntaların yerine “sivil” iktidarlar geçirilmiş ve tıpkı 1965’de Venezüella’da olduğu gibi, cezaevlerindeki “ex-gerillalar” genel afı serbest bırakılmış ve legal partiler kurarak seçimlere katılmaları sağlanmıştır. Şüphesiz bunlar içinde en “hayal kırıklığı” yaratıcı Uruguay’da Tupamaros iken, en önemlisi Brezilya olmuştur.

Her şeyden önce Brezilya, Amerikan emperyalizmi için en önemli ülkelerin ilk sırasında yer alır. Aynı zamanda Latin-Amerika’da en büyük ekonomiye ve nüfusa sahip ülkedir. Latin-Amerika’daki İspanyol sömürgeci arasında tek Portekiz sömürgeci ülkedir ve bu nedenle Portekizce konuşulur. Geri-bıraktırlmış ülkeler arasında, Türkiye ve İran’la (Şah İran’ı) birlikte Amerikan emperyalizminin “bölgesel güç” olarak devreye soktuğu, bir çeşit “alt-emperyalist” ülke olarak kullanmayı planladığı bir ülkedir.

Brezilya’nın “yeni tarihi”, 1930’da Getúlio Vargas’ın askeri darbeye iktidarı ele geçirmesiyle başlar. Vargas’ın II. Dünya Savaşı’nın sonuna kadar süren iktidar döneminde (“*Estado Novo*”/Yeni Devlet), sömürgeci (kolonyalist) ekonomik, toplumsal ve siyasal yapı “kapitalist” bir yapıya dönüştürülmeye çalışıldı. Bir başka deyişle, yukarıdan aşağıya kapitalizm geliştirilerek, yeni bir burjuva sınıfı yaratılmaya çalışıldı. Bu dönemde merkezi otorite güçlendirildi, kadınlara oy hakkı tanındı, eğitim reformu yapıldı, sosyal güvenlik yasası çıkartıldı. 1929 “Büyük Buhran”ın yarattığı koşullarında devletçi bir ekonomi politika izlendi. Vargas, Latin-Amerika’da sıkça ortaya çıkan “devrimci-milliyetçi” bir çizgiye sahipti.

II. Dünya Savaşı sonunda Vargas, ABD’nin bir askeri darbesiyle iktidardan indirilmişse de, 1951 yılında başkanlık seçimini kazanarak, “seçilmiş başkan” olarak yeniden devlet başkanı oldu. 1954 yılında Vargas’ın intihar etmesiyle birlikte, Brezilya yeni bir sürece girdi.

1956 yılında, Vargas gibi “devrimci-milliyetçi” olan Juscelino Kubitschek devlet başkanı oldu. Ardından yine aynı çizgiyi iz-

nefrete ve hor bakmaya dönüştürüyor ... gerillalar terörist oluyor, gerilla ise canavar. Önceleri egemenler için politik bir sorun olan şey, böylece polisiye-askeri bir düzeye indirgenebildi.”

leyen Jânio Quadros başkan seçildiyse de, bir yıl sonra istifa etti ve yerine başkan yardımcısı olan João Goulart geçti.

Vargas’ın ikinci devlet başkanlığı döneminde Çalışma Bakanı olan João Goulart, bir yandan toprak reformu ilan ederek latifundistlerin (büyük toprak sahipleri) gücünü kırmaya yönelirken, diğer yandan dış politikada Küba’yı destekledi. Bu dönemde pek çok özel sanayi kuruluşu millileştirildi, “ithal ikameci sanayileşme” yolu izlendi.

Bu gelişmelerden “rahatsız” olan Amerikan emperyalizmi 31 Mart 1964’de bir askeri darbeye Goulart’ı devirdi. Ve 1985 yılına kadar yirmi yıl süren askeri cunta dönemi başladı.

Askeri darbeye karşı toplumsal muhalefetin giderek yaygınlaşması üzerine askeri cunta 1968’de tüm anayasal hakları askıya aldı. Bu da, Brezilya’da gerilla savaşının da başlangıcı oldu.

İlk büyük gerilla eylemi, 1969 yılında ABD Büyükelçisi Charles Burke Elbrick’in, Carlos Marighella’nın ALN (*Ação Libertadora Nacional*/Ulusal Kurtuluş Hareketi) tarafından kaçırılmasıyla gerçekleştirildi.

Aynı dönemde, Mart 1968’de, Carlos Lamarca ve João Quartim’in önderliğinde bir grup, Brezilya Komünist Partisi’nin dışındaki legal solun örgütlenmesi olan POLOP’tan (*Política Operária*/İşçi Politikası) ayrılarak VPR’yi (*Vanguarda Popular Revolucionária*/Halkın Devrimci Öncüsü) kurdular.

Ancak birkaç küçük silahlı eylemden hemen sonra, VPR’nin kır gerillası hazırlıkları çerçevesinde Brezilya 4. Ordusu’nun silah deposuna yaptığı baskın (Ocak 1969) sonrasında başlayan tutuklamalar üzerine VPR’de ayrışmalar ortaya çıktı. Kendisini “leninist” olarak tanımlayan João Quartim,⁹ VPR’ye Carlos Lamarca’nın başını çektiği “militaristler”in egemen olduğunu ileri sürerek örgütten ayrıldı. Bu ayrılıktan sonra yer yer küçük silahlı eylemler gerçekleştiren COLINA ile VPR birleşerek, VAR-Palmares (*Vanguarda Armada Revolucionária Palmares*/

⁹ João Quartim (Moraes), Latin-Amerika’da sıkça görülen bir “marksist-leninist” aydın tipidir. Başlangıçta legal sol partilerin pasifizmine karşı çıkan ve daha “aktif” mücadele yürütülmesini savunan bu aydın tipi hızla silahlı mücadele saflarına geçer. 4. Ordu baskını eylemi sonrasında VPR’ye yönelik operasyonlar karşısında Quartim’in tutumuna benzer biçimde, ilk karşı-operasyonla birlikte aynı hızla da silahlı mücadeleyi terk ederler.

Silahlı Devrimci Öncü-Palmares) oluşturuldu (Nisan 1969). Ancak kısa sürede VAR-Palmares içinde kent-kır ve kitle çalışması-gerilla savaşı tartışmaları başgösterdi. Ağustos-Eylül 1969'da düzenlenen Teresópolis konferanslarında, çoğunluğunu COLINA kesiminden gelenlerin oluşturduğu ve kentleri temel alan "kitle çalışmasına" ağırlık verilmesini savunanlar ile VPR grubu birbirinden ayrıldı. COLINA kesimi VAR-Palmares adını kullanırken, Carlos Lamarca'nın önderliğindeki grup yeniden VPR adını aldı.

İşte, VPR ile COLINA'nın birleşmesiyle oluşturulan VAR-Palmares'in altı yöneticisinden birisi olan ve Eylül 1969'daki ayrışmada VPR karşıtı kesimde yer alan Brezilya'nın yeni devlet başkanı "ex-gerilla" Dilma Rousseff 16 Ocak 1970 tutuklandı.¹⁰

4 Kasım 1969'da Marighella'nın öldürülmesinden sonra VPR, Brezilya'daki tek devrimci silahlı güç olarak eylemlerini yoğunlaştırdı. Mart 1970'de Japonya'nın São Paulo konsolosu Nobuo Okuchi kaçırıldı; Nisan 1970'de ABD'nin Porto Alegre konsolosu Curtis C. Cutter ve Haziran 1970'de Almanya büyükelçisi Ehrenfried von Holleben kaçırıldı. Bu eylemlerde pek çok siyasi tutsağın serbest bırakılması sağlandı.

Bu eylemler döneminde karşı-operasyonlarda yüzlerce örgüt üyesi tutuklanmış olmakla birlikte, VPR 1970 sonlarında Bahia bölgesinde kır gerillası hazırlıklarını hızlandırdı. Carlos Lamarck, 17 Eylül 1971'de kır gerilla üssüne yapılan askeri operasyonda öldürüldü. Xambia bölgesindeki diğer kır gerilla üssü de Nisan 1972'de ordu tarafından yok edildi. Böylece Brezilya'daki gerilla savaşı ağır bir yenilgiye uğradı.

1968-1973 dönemi, aynı zamanda eko-

¹⁰ 1972 yılında serbest bırakılan Dilma Rousseff, 1977'de üniversiteyi bitirmiş ve Ekonomik İstatistikler Fonu'nda çalışmaya başlamıştır. 1978'de eski VAR-Palmares üyeleriyle bir "marksist" tartışma grubu oluşturularak, Poulantzas ve Althusser tezlerini savunmuşlardır. VAR-Palmares yöneticisi kocası Carlos Araújo ise, Brezilya'nın en ünlü avukatlarından birisinin oğludur. 1974 yılında askeri cuntanın özel affıyla serbest bırakılmıştır. 1985'deki "demokratik açılım"la birlikte her ikisi de "siyasete" atılmışlardır.

Dilma Rousseff, Bulgaristan Komünist Partisi üyesi ve 1923 ayaklanmasından sonra Brezilya'ya göç eden bir avukatın kızıdır. Babası Pedro Rouesseff, Brezilya'da Alman Mannesman şirketinin temsilcisi olmuş, ayrıca inşaat işine girmiş ve konut alım-satımı yapmıştır.

nomide "Brezilya mucizesi" denilen bir dönemi kapsamıştır. 1968'de askeri cunta Antonio Delfim Netto'yu Maliye Bakanlığına atamasıyla başlayan "Brezilya mucizesi" döneminde yıllık GSMH'nin büyüme oranı %11,1 ve sanayinin büyüme oranı %13,1 olmuştur.¹¹ Özellikle "orta sınıf"ın gelir düzeyi hızla yükselmiştir. Bunun sonucu olarak gerilla savaşı destekleyen "orta sınıf" (küçük-burjuva) ve aydınları hızla gerilla savaşı-ndan uzaklaşmışlardır.

Brezilya, Uruguay, Şili ve Arjantin'de "gerilla barışı", sözcüğün tam anlamıyla küçük-burjuva aydınlarının teslimiyeti ve düzene uyumlanmasıdır. Bu ülkelerdeki küçük-burjuva aydını ex-gerillaların 1980'lerin sonundaki konumunu Gaby Weber şöyle anlatır:

"Bugün solun kelime haznesinden 'sosyalizm' ve 'devrim' gibi kelimeler kaybolmuş vaziyette, herkes 'barıştan', 'demokrasiden' ve 'çoğulculuktan' bahsediyor. Örneğin Uruguay KP'si 'proletarya diktatörlüğü' üzerine hiçbir şey duymak istemiyor, çünkü -uzun yıllar bizzat tutuklu kalmış olan genel sekreter Jaime Perez'in deyimiyile- 'ben bu kadar yıllık diktatörlükten sonra diktatörlükler üzerine hiçbir şey bilmek istemiyorum'."

Bu ülkelerde, sözcüğün tam anlamıyla, "gerilla barışı" denilebilecek bir durum yoktur. Söz konusu olan, silahlı devrimci mücadelenin ağır kayıplara uğramasıyla birlikte küçük-burjuva "solcular"ının (ya da "eski marksistler"inin) sağa savrulmaları ve legal düzenin mutlak savunucusu haline gelmeleridir. Bu nedenle, bu ülkelerde yer yer sözü edilen "hakikati araştırma komisyonu", yani askeri cunta dönemlerindeki insan hakları ihlallerinin, özellikle de "erçeği araştırma komisyonu" (kayıpların araştırılması) talebi "gerilla barışı" mantığına tamamen ters düşen bir olgudur.

Açıktır ki, Latin-Amerika'da aktif gerilla savaşı koşullarında ortaya çıkan "baş görüşmeleri" ve "barış anlaşmaları", sadece *El Salvador* ve *kısmen de Kolombiya* için geçerli olmuştur. Öte yandan, yapılan an-

¹¹ Tümüyle emperyalizmin yeni-sömürgecilik yöntemlerine dayanan "Brezilya mucizesi" 1974 "petrol şoku" sonrasında ağır bir krize girmiştir. Brezilya krizi 1980'de derinleşmiş ve 1993 yılına kadar süren uzun bir kriz dönemine yol açmıştır.

laşmalarla bugün gelinen yer karşılaştırıldığında, anlaşmaların sadece gerilla savaşının tasfiye edilmesi sonucunu doğurduğu hemen görülecektir.

Bu nedenle, Latin-Amerika'da egemen olan "gerilla barışı" değil, gerilla savaşlarının yenilgisi sonrasında ortaya çıkan devrimci mücadeleyi terk ediş ve pasifizmdir. Bunun sonucu olarak da, "ex"-gerillalar "devlet"le uzlaşmışlardır. Bu "uzlaşma"da en etken unsur, hiç şüphesiz Amerikan emperyalizminin "*project democracy*"yi etkin biçimde uygulamış olmasıdır. "Orta sınıf" kökenli eski solcu marksistler, gerillalar, "*project democracy*"le satın alınmışlardır. Bu satın almanın temelinde ise, askeri cuntaların yürüttükleri olağanüstü terör yatmaktadır.

"Askerlerin terörü insanların beyinlerinde derin izler bıraktı. İşkence sadece bilgi almaya hizmet etmemişti ki, sorgulamadan da işkence yapılmıştı ya da saçma sorular sorulmuştu. Hedef tutukluyu kırmak, aşıştılamak, onu insanlığından yoksun bırakmak, kimliğini yok etmektir. O, bir numara olmuştu, yerde yatan ve gereksinimlerini denetimsiz yapan, kokan, sakallı ve vahşi bir canavar. İşkencenin kurbanı sadece tutuklu değildi, böylece tüm ailesi ve sosyal çevresi de cezalandırılıyordu. Sürekli işkence görme tehditi, toplum tarafından içselleştirildi ve bir öz savunma olarak uyumlu bir sosyal dav-

ranışa yol açtı. 'Bütün halk felce uğruyor' deniliyor insan hakları örgütü SERPAJ'ın bir analizinde ve devam ediliyor: 'Bu, protestonun taşıdığı riziko, toplumsal hareketlenmenin taşıdığı rizikonun bilinmesi sonucu ortaya çıkan korkunç bir öğrenme sürecinin sonucudur.'¹²

Bu durum, CIA'nın "karşı-ayaklanma" adını verdiği kontra-gerilla stratejisinde, diğer ifadeyle "düşük yoğunluklu çatışma" doktrininde ifadesini bulur. ("Ot-sopa" ilişkisi.)

Şurası kesindir ki, benzer süreçler Türkiye'de de yaşanmıştır. 1974 affı ve 1991 infaz yasası değişikliği, tümüyle devlet teröründen yılgınlığa düşmüş küçük-burjuva kesimlerin "devletle barışması"nı sağlamaya yönelik olmuştur. Üstelik, Venezüella vb. ülkelerde olduğu gibi, bu "barış", cezaevlerinde bulunan "ex-gerilla"larla kurulan "değişik" bağlantılarla birlikte sürdürülmüştür.

Bugün PKK'nin "uzlaşma" arayışı, her ne kadar Latin-Amerika'da gerçek karşılığı bile olmayan "gerilla barışı" türünden bir şeyle haklı gösterilmeye çalışılıyorsa da, gerçekte ezilen ulusun kurtuluş hareketinin ezen ulusla "anlaşma" yaparak sorunu çözme çabasından ibarettir.

Brezilya'nın "ex-guerilla" yeni devlet başkanına gelince. Bu "yeni" durum, "light Lula" olayında yaşandığı gibi, küçük-burjuva aydınlarının düzenin koruyuculuğu ve yeni "misyon"unun ürünüdür.

¹² Gaby Weber, *Gerilla Bilanço Çıkartıyor*.

Wiki-Wiki-Leaks

Söylentiler çok değişik.

Kimine göre “diplomasinin 11 Eylül’ü”, kimine göre “bilişimin zaferi”, kimine göre “Amerikan oyunu”, kimine göre “İsrail parmağı”, kimine göre Amerikan emperyalizminin “kirli çamaşırları”, kimine göre “şeffaflığın zaferi”.

Bir gün önce, “Biraz sanki bazı şeyler süzgeçten geçirilerek yapılıyor. Sanki bir amaç var gibi geliyor bana.” diyen, bir gün sonra “Ben böyle komplo teorilerine fazla inanmam” diyebilen Abdullah Gül’e göre, “Wikileaks tuzağına Türkiye’de kimse düşme”melidir.

“Recep bey”e göre ise, WikiLeaks belgeleri bir “komplo” ürünüdür. Özellikle İsviçre’de 8 banka hesabı olduğuna ilişkin belgenin *Taraf* gazetesi tarafından “manşette çekilmesi”ni “çok manidar” bulan “Recep bey”, “Şu anda Belediye Başkanlığım döneminde ‘Erdoğan’ın bir milyar doları var’ diyenler Ergenekon’dan içeride” diyerek tehdit etmekten de geri kalmamıştır.

WikiLeaks belgelerinin yayınlanmasından “Tayyip Erdoğan’a yarar” diyerek söze başlayanlar, belgeler yayımlandıkça, Abdullah Gül gibi, “iddialar arasında çok yanlış, yakışıksız olanlar var, bu da o diplomatların çapını gösterir” türünden sözler etmeye başlamışlardır.

Tüm bu söylentilere, komplo teorilerine ve “büyüklerimiz”in değerlendirmelerine bakılınca, ortada bazı gerçeklerin olduğu açıktır. Ama “rivayetler” yine de muhtelif olmayı sürdürmektedir.

Öylesine “muhtelif”tir ki, WikiLeaks’ın sözcük anlamında bile “mutabakat” bulun-

mamaktadır. M. Ali Birand’a göre WikiLeaks, “*What I Know Is Leaks*”in, yani “ne biliyorsam sızdırırım”ın kısaltılmış halidir. Taha Akyol’a göre, sadece “sızıntı”, “sızdırma”dan ibarettir. WikiLeaks’in kendisine göre ise, tıpkı *Wikipedia* gibi, Hawai dilinde “hızlı” anlamına gelen “Wiki” ile “sızıntı” anlamına gelen Leaks’dan oluşan bir addır. Artık hangisinin doğru olduğunu “zaman” gösterecektir!

Yine 251.287 belgenin yaklaşık 600 tane si yayınlanmışken ortaya çıkan bu manzara, tamamı birden yayınlansaydı nasıl olurdu dedirtecek ölçekte zıtlıklarla doludur.

Şüphesiz tüm bu “rivayetler” arasında, “küreselleşme karşıtları”nın (anti-globalistler), “Facebook devrimcileri”nin, “bilişim devrimi” savunucularının, internet üzerinden “toplumsal hareket” yaratma sevdalılarının, WikiLeaks sayesinde “topyekün şeffaflık” döneminin başlayacağı inancı çok daha ilginç görünmektedir.

Ne kadar ilginç görünürse görünsün, “internet kuşağı”nın e-postaları birbirlerine “forward”lamaktan başka bir şey yapmadığı da ortadadır. Bu bağlamda tek yazı yazan köşe yazarı olma “unvanı”ni hak eden Ece Temelkuran şöyle yazmaktadır:

“Bu bilgiler hükümetleri, iktidarları sarsacak bir ‘hareket’ yaratacak mı? Bu bilgileri artık biliyor olmamızın bir sonucu olacağını ben zannetmiyorum. Vietnam Savaşı sırasında benzer bir ‘sızıntıyla’ ABD’de başlayan savaş karşıtı hareket gibi bir hareket? Sanmıyorum. Ortada tarihin en büyük bilgi sızdırması var ama sa-

nırım artık, bunları biliyor olmanın sorumluluğunu taşıyıp sokaklara dökülmenin riskini alacak insanlar yok.

Bence bu yüzden Bilgi Çağı'nın sonuna geldik zaten. Bir çağa ismini verecek kadar çok bilgi var ortada ama artık o bilgiyle harekete geçecek kitleler eski yerinde değil. Bilgi sahibi olan ama artık bilginin gücüne inanmayan insanların çağı bu. Bu yüzden yüzleri örtülü adamlar bombalar patlatıyorlar zaten. Bilgi sarsmadığı için bombanın sesiyle sarsıyorlar dünyayı. Söz bittiği için savaş var. Yürek bittiği için kurşun..." (Habertürk, 1 Aralık 2010.)

Evet, bombaya karşı internet, savaşa karşı Facebook, kurşuna karşı e-posta... İşte dünyanın 80 sonrasının kuşağının geldiği nokta.

WikiLeaks, gerçek belgeleri yayınlamaktadır. ABD "diplomatik misyonu"nun "merkez"e gönderdiği gerçek raporları, bilgi notlarını (andıc) içermektedir. Bu raporlar, bilgi notları, başta Türkiye olmak üzere, her ülkede yazılıp-çizilen, yazılıp-çizileyip ortaklık-

ta konuşulan her türlü bilgiyi içermektedir. Çok bilinen ifadeyle, ABD'nin dışişleri "misyon"u tarafından "açık istihbarat" ve "özel görüşmeler" yoluyla elde ettiği bilgilerdir. Belgelerde yer alan "gizli" ya da "önemli" raporlardan daha çok, "özel görüşmeler"e ilişkin bilgi notları çok daha yıkıcı ve "ilginç" sonuçlar üretecek görünmektedir. Şimdilik yayınlanan 600 belgede, Türkiye'ye ilişkin "muhabir" bakanların, bürokratların "özel görüşme" notlarının bir bölümü yer almaktadır. Bunlar "bilinen şeyler" olarak ne kadar geçiştirilirse geçiştirilsin, kesin gerçek, ABD büyükelçiliğinde ya da konsolosluklarında yapılan "sabah kahvaltuları"nda bilgi vererek ABD'nin güvenini kazanmaya çalıştıklarını belgelemesidir.

Bu bilgi notlarının içinde ABD büyükelçisiyle "kahvaltı" yapıp sohbet eden "solcular"ın yer alıp almadığını bilmiyoruz. Umarız, Murat Belge, Akın Birdal, Ahmet Altan vb. kişilerin ABD büyükelçisiyle yaptıkları "kahvaltı" notları bu belgelerin arasında bulunmaz! Umarız onların verdikleri "bilgi"ler taranarak ayıklanmış olur!

Bekleyip göreceğiz!

Bir Gecede Zengin Olmak

25 Kasım 2010 PERŞEMBE

Resmî Gazete

Sayı : 27766

DÜZELTME

28/10/2010 tarihli ve 27743 sayılı mükerrer Resmî Gazete'de aslına uygun olarak yayımlanan, 12/10/2010 tarihli ve 2010/966 sayılı 2011 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararının eki "2011 Yılı Programı"nın "TABLO II: 3-Fert Başına GSYH" tablosunda (Resmî Gazete Sayfa: 14) yer alan 2010 yılı için Satın Alma Gücü Paritesi (SAGP) (ABD Doları/TL) "1,159" rakamı "0,982", SAGP Göre Fert Başına GSYH (ABD Doları) "13 038" rakamı "15 392" olarak, 2011 yılı için Satın Alma Gücü Paritesi (SAGP) (ABD Doları/TL) "1,211" rakamı "1,025", SAGP Göre Fert Başına GSYH (ABD Doları) "13 653" rakamı "16 126" olarak; Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı'nın 24/11/2010 tarihli ve 4293 sayılı yazısı üzerine düzeltilmiştir.

Resmi Gazete'nin bu "mükerrer" sayısında sözü edilen ve "düzeltilen" 2011 Yılı Programı'na ilişkin veriler şöyledir:

TABLO II: 3- Fert Başına GSYH

	Yıl Ortası Nüfusu (Bin Kişi)	(Cari Fiyatlarla)			(1998 Yılı Fiyatlarıyla)			Satın Alma Gücü Paritesi (SAGP) (ABD Doları/TL)	SAGP Göre Fert Başına GSYH (ABD Doları)
		GSYH (Milyon TL)	TL	ABD Doları	GSYH (Milyon TL)	TL	ABD Doları		
1998	62.464	70.203	1.124	4.338	70.203	1.124	4.322	0,131	8.573
1999	63.366	104.596	1.651	3.907	67.841	1.071	4.117	0,202	8.171
2000	64.259	166.658	2.594	4.130	72.436	1.127	4.335	0,283	9.159
2001	65.135	240.224	3.688	3.020	68.309	1.049	4.033	0,427	8.618
2002	66.009	350.476	5.310	3.492	72.520	1.099	4.225	0,613	8.667
2003	66.873	454.781	6.801	4.559	76.338	1.142	4.390	0,773	8.800
2004	67.734	559.033	8.253	5.764	83.486	1.233	4.740	0,811	10.177
2005	68.582	648.932	9.462	7.021	90.500	1.320	5.075	0,831	11.386
2006	69.421	758.391	10.925	7.583	96.738	1.394	5.359	0,848	12.883
2007	70.256	843.178	12.002	9.234	101.255	1.441	5.542	0,877	13.685
2008	71.079	950.534	13.373	10.440	101.922	1.434	5.514	0,914	14.631
2009	71.897	952.635	13.250	8.578	97.144	1.351	5.196	0,917	14.449
2010	72.698	1.098.807	15.115	10.043	103.749	1.427	5.488	1,159	13.038
2011	73.497	1.214.852	16.529	10.624	108.418	1.475	5.673	1,211	13.653

Resmi Gazete'de yayınlanan yukardaki "düzeltilme"yle birlikte, bir gün önce 13.653 dolar olan ("kişi başına" değil) "fert başına" GSYİH bir gecede 2.473 dolar (%18,1) artarak 16.126 dolara yükselmiştir.

Burada söz konusu olan, hükümetin, 28 Ekim 2010 günü *Resmi Gazete*'de yayınlanan "2011 Yılı Programı"nda yer alan "veriler"de, bir ay sonra 25 Kasım 2010'da yaptığı "düzeltilme"dir. TÜİK'in, yani devletin

“resmî” istatistik kurumunun sıkça yaptığı “revizyonlar”ının kerameti kamuoyunca tam olarak bilinmezken, kişi başına düşen GSYİH verilerinin bir gecede “düzeltilmesi”nin kerameti de tam olarak bilinmemektedir. Bu “revizyonlar” ve “düzeltmeler” “medya”da, çokluk alay konusu yapılmıştır. Daha tam ifadeyle, başta “medya” olmak üzere hiç kimse bu tür “düzeltmeler”le ortaya çıkan “gelişme” ya da “büyüme”leri ciddiye almamaktadır.

Hiç kimse ciddiye almadığı halde, “koskocaman” devletin “koskocaman” hükümetinin, devletin kendi (“Resmî”) gazetesinde bu türden alay konusu olan “düzeltmeleri” neden yayınladığı ve yayınlarak alay konusu olmasına neden izin verdiği de yine bilinmeyen ve anlatılmayanlar arasında yer almaktadır.

Bu veriler, devletin değişik ekonomik kararlarında, devlet ihalelerinde kullanılan temel verilerdir. Eğer devlet, 2011 yılına ilişkin “tahmini” ortalama dolar kuru (ama SAGP, yani Satın Alma Gücü Paritesi’ne göre) 1,211 TL olarak belirlemişse, bu durumda yarına ilişkin tüm ekonomik kararlarda, fiyatlandırmalarda, ihale bedellerinin saptanmasında bu “ortalama” kur esas olacaktır. Yapılan “düzeltme”ye göre, 2011 yılı dolar kuru (SAGP) 1,211 TL’den 1,025 TL’ye indirilmiştir. Yani %15 revalüasyon (değer artırım) yapılmıştır. Böylece TL, 2011 yılında %15 daha değerli hale getirilerek, ucuz dolar kuru/yüksek faiz politikası (sıcak para politikası) daha da güçlendirilmiştir.

“Koskocaman” devletin yetkili kurumlarının yetkili uzmanlarının %15’lik bir “tahmin” yapılması yaptıklarını bir ay sonra anlayabilmiş olmaları, elbette alay konusu yapılacak bir şeydir. Ancak devlet “muhasebesi”nin bu kadar “oynak” hale getirilmesi, böylesine alay edilebilecek kadar sıradanlaştırılması, devletin hiçbir verisine, saptanmasına ya da “tahmini”ne güvenilemeyeceğini açıkça göstermektedir.

TÜİK’in, eski adıyla DİE’nin 2004 yılı istatistik yıllığında *cari fiyatlarla* GSMH ve kişi başına milli gelir yukardaki tabloda gösterilmiştir.

Bu tabloda görüleceği gibi, aynı yıllara

	DİE 2004 GSMH (Milyon TL)	TÜİK 2010 GSYİH (Milyon TL)	1897 Fiyatla- rıyla (DİE) Milli Gelir TL	1898 Fiyatla- rıyla (TÜİK) Milli Gelir TL
2000	125.596	166.658	1.492	2.594
2001	176.484	240.224	1.992	3.688
2002	275.032	350.476	3.003	5.310
2003	356.681	454.781	3.830	6.801
2004	428.932	559.033	4.507	8.253

ilişkin iki veri arasında çok önemli farklılık ortaya çıkmaktadır. (Her ne kadar birisinde GSMH, diğerinde GSYİH’den söz ediliyorsa da, iki hasılanın birbirinden farkı çok az değişkenlik gösterdiğinden burada ihmal edilebilir bir durumdur.) DİE’nin TÜİK’leşmesiyle birlikte ortaya çıkan bu durum, bugün Yunanistan krizinde çok açık biçimde ortaya çıktığı gibi, devletin gerçek durumu gizleyebilmek için verilerde “makyaj” yapmasının tipik bir ifadesidir.

Böylesi “makyaj”lara hangi uluslararası tekelin, yatırım fonunun “itibar” edeceği hiç de önemli değildir. Bir mali tekelin ya da yatırım fonunun devletin “makyajlanmış” verilerine “itibar” ederek girişeceği herhangi bir mali yatırım, açıktır ki spekülasyondan başka bir şey değildir. Bu açıdan, “itibar”dan daha çok spekülatif kazanç önem kazanmaktadır.

Ama bu “makyaj”, en açık biçimde TL’nin değerli tutulmasının ve bu yolla elde edilebilecek olan “arbitraj” gelirlerinin artırılmasının olanaklı olduğunu göstermesi açısından uluslararası yatırım fonları ve mali sermaye için “itibar” konusudur. Açıktır ki, “satın alma gücü paritesi”nde dolar/TL kurunda yapılan %15’lik indirim, yani TL’nin %15 değerlendirilmesi, ülkeye gelen her bir dolar karşılığında doğrudan %15 daha fazla TL alınmasının olanaklı olduğunu gösterir.

“Makyaj”ın ya da “düzeltme”nin diğer tarafı ise, siyasal propagandadır. AKP, TÜİK verilerinde yapılan “düzeltmeler” yoluyla, işlerin nasıl “tıkırında” gittiğini, krizlerin nasıl “teğet” geçtiğini, “umutsuzluğa kapılmanın” ne kadar yersiz olduğunu cümle aleme ilan etmektedir. Buna “para sahibi” olanların, özellikle de mali sermaye çevrelerinin inanın inanmamaları önemli değildir. “İnan”maları istenenler, inandırılmak istenenler “inanınlar”dır, yani bu türden para ticaretiyle hiçbir ilişkisi olmayan doğrudan halkın kendisidir. Zaten “medya”daki ekonomi haber-

leriyle, özellikle de borsa verileriyle, dolar kurlarıyla işlerin “tıkırında” gittiği sanısı oluşturarak, bireylerin yaşadıkları ekonomik sıkıntının sadece kendi başına gelen “tekil”, “bireysel” bir sorun olduğu düşüncesi yaratılmaktadır.

AKP'nin en büyük korkularından birisi, nasıl ekonomik krizle iktidara gelmişse, aynı biçimde bir başka ekonomik krizle iktidardan gitmek zorunda kalmaktır. Ekonomik krizlerin etkisini ve sonuçlarını bu tür “dü-zeltmeler”le küçültme çabasının altında yatan bir neden de bu korkudur.

Sorun, gerçeklerin sayısal oynamalarla çarpıtılması değildir. Verilerde yapılan “dü-zeltmeler” ne kadar gerçekleri gizlemeye

hizmet ederse etsin, bu gerçekleri ortadan kaldırmaz. Zaten gerçeklerin bu tür gizlenmesi “ilgili” herkes tarafından bilinmektedir. Sorun, “aynı sandalda” bulunanların sandalı salladıkları takdirde, yani gerçekleri gerçek olarak almaya başladıkları takdirde, sandalla birlikte hepsinin batacağı gerçeğidir. Bu nedenle, veriler ne kadar çarpıtılırsa çarpıtılsın, aynı sandalda olanların “çıkark birliği”, bu çarpıtmaların gerçekmişçesine kabul edilmesini getirmektedir. Ama bir gün sandal sallanmaya başladığında...

İşte o zaman bu çarpıtmaların bedeli toplumsal olarak çok pahalıya ödenecektir.

F.A.T.İ.H. projesi, AKP'nin temsil ettiği ve çıkarlarını azami düzeyde karşılamaya çalıştığı kesimlerin çıkarları için akla gelmedik yollar bulmaya çalıştığını gösterdiği gibi, bu kesimlerin çıkarlarında ifadesini bulan "islami" ve "yeni-Osmanlılık" söylemini "genel çıkar"larla nasıl gülünç biçimde "harmanladığını" gösteren son örnektir.

F.A.T.İ.H., "Fırsatları Artırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi"nin baş harflerinden oluşturulmuştur. İlk göze çarpan şey, kısaltmanın "Fatih" Sultan Mehmet "Han"ı çağrıştırdığıdır. Böyle bir çağrıştırmaya yapabilmek için de "Fırsatları Artırma" türünden uydurma iki sözcük eklenmiştir. "Amaç", okullara yeni "dizüstü" bilgisayarlar vb. koyarak "Teknolojiyi İyileştirme" olarak sunulmakla birlikte, "yeni-Osmanlılık" görüntüsü verilmesine de özen gösterilmiştir. "Fatih" in "F"si için uygun bir sözcük bulamamış olmaları gerekir ki, başına "Fırsatları" sözcüğünü eklemiştir. Böylece "yeni-Osmanlılar", buldukları her "fırsatı" değerlendirmekte bir sakınca görmediklerini sergilemiş olmaktadır.

AKP'nin F.A.T.İ.H. projesi, 40 bin okulda 620 bin dersliğin, toplam 2 milyar dolarlık yatırımla 3 yılda "e-egitim" sistemine geçme "projesi"dir. Projeye göre, üç yılda tüm dersliklere "akıllı kara tahtalar, projeksiyon aletleri, bilgisayarlar" yerleştirilecektir. "Proje"nin ana gövdesini ise, "dizüstü bilgisayar" oluşturmaktadır. Her ne kadar günümüzde "dizüstü" (*laptop*) bilgisayar sadece dile yerleşmiş bir deyimden başka bir şey olmayıp, *laptop*'ların yerini *notebook*'ların aldığı bir "vakıa"ysa da, "milli eğitimi" tek-

nolojik iyileştirilmesinden söz edenlerin bu "vakıa"ya bile "vakıf" olmadıkları açıktır. Eğer duruma "vakıf"larsa, bu durumda, artık piyasalarda satılma olanağı kalmamış, geri teknolojiye sahip, gerçekten "*laptop*" niteliğinde olan bilgisayarların "milli eğitime" sokuşturulması söz konusudur.

Daha ilk bakışta "teknolojik iyileştirme hareketi"nin gerçek amacının "dizüstü" bilgisayar şirketleri için yeni bir pazar oluşturmak olduğu anlaşılmaktadır. Şüphesiz burada tüm "dizüstü" bilgisayar şirketleri değil, belli şirketler söz konusudur. Bunlar da, hiç tartışmasız "yandaş" şirket ya da şirketler olacaktır. Böylece AKP, iktidar olmanın avantajını kullanarak, "yandaş" şirket/şirketlere, devlet kaynaklarıyla "müşteri" yaratmış olmaktadır.

İster cehaletten *notebook*'lara "dizüstü" demiş olsunlar, isterse dünde kalmış "*laptop*"ları pazarlamaya niyet etmiş olsunlar, her iki durumda da, üç yıl süreli 2 milyar dolarlık bir devlet harcaması söz konusudur. Bu 2 milyar dolar bir ya da iki "yandaş" şirket tarafından paylaşıldığında, bu "yandaş" şirketlerin nasıl bir büyüklüğe sahip olacakları da çok açıktır.

Sadece bu "yeni-Osmanlı" komedi içinde AKP'nin devlet olanaklarını kullanarak "yandaş" şirketlere 2 milyar doları paylaşarak çekmesi, çok basit biçimde "bal tutan parmağını yalar" olarak ifade edilebilir. Burada "bal", siyasi iktidardır; "tutan", AKP'dir ve yalayan, "yandaş" şirketlerdir.

Bilindiği gibi, her siyasi parti siyasi iktidar için mücadele eder. Her siyasi partinin amacı iktidar olmaktır.

Bu sözler herkesçe bilinse de, “ezber”e söylene de, bu sözlerin içeriği ve özü neredeyse unutulmuştur. Unutulduğu ölçüde de, %10 seçim barajının olduğu bir ülkede, barajı geçemeyeceği baştan belliyken neden yeni partiler kurulduğu da pek anlaşılabilir. Oysa konunun özü çok yalındır.

Siyaset, sözlüksel karşılığıyla, *devlet işlerini düzenleme ve yürütmektir*. Dolayısıyla siyasal partilerin “iktidar” olma amacı, devlet işlerini *kendi anlayışına* uygun olarak düzenleme ve yürütme isteğiyle özdeşir.

Her siyasal parti, belli bir kesimin ya da sınıfın çıkarlarının temsilcisi olarak ortaya çıkar. Böyle bir partinin izlediği “siyaset”, bu temsil ettiği kesimin ya da sınıfın çıkarlarına denk düşer. İktidar olduğu koşullarda da, temsil ettiği çıkarlara uygun olarak devlet işlerini düzenler, yürütür, yönetir. Bu açıdan, bir siyasal partinin iktidara gelmesi, daha önceki iktidardaki siyasal partinin temsil ettiği çıkarlarla ne ölçüde çatışki içinde olduğuna bağlı olarak, devlet “işleri” o ölçüde değişime uğrar. Kimi zaman “ideolojik parti” gibi söylemlerle dile getirilen de, bir siyasi partinin yalın biçimde bir kesimin ya da bir sınıfın çıkarlarını savunuyor olmasıdır.

“Kitle” partilerinde (düzen içi ya da düzen karşıtı) ise, temsil edilen *yalın* bir kesim ya da sınıf çıkarı belirgin değildir. Bu partiler, gerçekte yalın biçimde temsil ettikleri kesim ya da sınıfın çıkarlarını “toplumun bütün üyelerinin ortak çıkarı” gibi göstermek zorundadırlar. Çünkü bunu gösterebildikleri ölçüde, temsil ettiği kesim ya da sınıf dışındaki kesimlerin desteğini alabilir. “Temsili demokrasi”lerde, bu destek oy demektir. Dolayısıyla “kitle” partilerinin, özsel olarak bir kesimin ya da bir sınıfın çıkarlarını yalın biçimde temsil etmesi doğrudan görülemez. Dıştan bakıldığında görülen şey, bu “kitle” partilerinin “geniş” bir kesimin “ortak çıkarları”nı savundukları biçimindedir. Bu dış görünüşe bakılarak, herhangi bir siyasal “kitle” partisinin hangi sınıfın yalın çıkarlarını gerçekleştirmeyi hedeflediği (temsil ettiği) saptanamaz.

Oysa, yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, her siyasal parti, bir kesimin ya da sınıfın çıkarlarının temsilcisi olarak ortaya çıkar. Eğer başlangıçta temsil edilen çıkar birden çok kesimin çıkarlarına denk düşüyorsa, açıktır ki, o siyasal parti bir başka “ortak” çıkarın yalın temsilcisi olacaktır. Ama her durum-

da, siyasal partiler, bir sınıfın ya da kesimin yalın çıkarlarını “realize” etmek amacıyla kurulurlar. Bu açıdan AKP’nin “iktidar olanaklarını” kullanarak kendi “yandaş şirketleri”nin kasasını doldurması, gerçekte “yandaş şirketler”in çıkarlarını temsil etmesinin bir sonucudur. Yoksa, AKP, kendi başına, yerden mantar gibi fırlayıverip (ya da gökten zembille düşüp) iktidar olmuş değildir. AKP, 2001 Şubat krizi karşısında mülksüzleşen *bütün* küçük ve orta sermayenin “islami sermaye” kesiminin çevresinde birleşmesinin ürünüdür. Tıpkı, 1995 genel seçimlerinde Erbakan’ın Refah Partisi’nin %21,3 oy alarak birinci parti olarak çıkmasında olduğu gibi. (1995 genel seçimlerinde Refah Partisi’nin “zaferi”, tümüyle 1994 krizinin ürünüdür.)*

AKP, temsil ettiği “öz” sınıfsal kesimin çıkarlarını “realize” etmektedir ve bunu yaparken de, üst üste kazandığı seçim “zaferleri”nin “özgüveni”yle (ya da zafer sarhoşluğuyla) “devlet olanaklarıyla yandaşlar zengin ediliyor” eleştirisine kulak bile asmamaktadır. Servet, önce bir elden bir başka ele devredilmiş ve sonra büyütülmüştür.

Salt AKP’nin “Fırsatları Arttırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi” bile, bir ülkede siyasal iktidara sahip olmanın sınıf ilişkilerini nasıl değiştirebildiğini, nasıl temsil edilen sınıfın ya da kesimin siyasal iktidar aracılığıyla zenginleştirildiğinin açık kanıtıdır.

Bu gerçekler böylesine aleni ve (hatta sergilenen komediye rağmen) ortadayken, siyasi iktidarın sınıfsal niteliğinin görmezlikten gelinmesi ve “sol”un “fikir ve kültür jimnastik kulübü”ne dönüşmesini trajedi olarak tanımlamasak da, rezillik olduğu açıktır.

* 1994 krizi, herşeyden önce emperyalist ülkelerdeki 1993 krizinin bir yansımasıdır. Türkiye’deki kriz, 27 Ocak 1994’de Çiller’in DYP-SHP koalisyon hükümetinin %13,6’lık bir devalüasyon yapmasıyla (dolar 15.186 liradan 17.250 liraya yükselmiştir) başlamıştır. Nisan ayına gelindiğinde dolar kuru, %131,5 artarak 39.933 liraya çıkmıştır. 24 Aralık 1995 genel seçimlerinden önce dolar kuru, 57.307’ye ulaşmıştır, yani %277 artmıştır. Doğal olarak bu durumdan küçük ve orta sermaye kesimleri büyük zarara uğramışlardır. Refah Partisi’nin seçimlerden birinci parti olarak çıkmasında bu ekonomik gelişme ve bunun ürünü olarak bütün küçük ve orta sermaye kesimlerinin “islami” küçük ve orta sermaye kesiminin çevresinde birleşmesi belirleyici olmuştur.

Fatih'in Torunları Haçlıları İstanbul Surlarından Geri Püskürttü!

Bir Naipaul'dur tutturuldu. Zaman gazetesinin şair-felsefeci, eski marksist ve yeni Fettullahçı yazarı Hilmi Yavuz'un başlattığı bir tartışmayla, hemen her entelektüel, köşe yazarı en az bir Naipaul yazısı yazdı.

Kimdir bu Nailpaul?

Bir "solcu" olarak, "solcu aydın" olarak, böyle bir soru sormakla, ne kadar "naif", "cahil", "kültürsüz" olduğumuzu göstermiş oluyoruz. "Solcu" ya da "marksist", herşeyden önce "aydın"dır, yani entelektüeldir. Bu nedenle, müzikten edebiyata, resimden yontuya kadar her konuda "bilgi" ve "ilgi" sahibi biridir. Dolayısıyla Nailpaul gibi Nobel Edebiyat Ödülü almış birisinin "kim" olduğunu sormaz, çünkü bilir! Bildiği için de, bir Nailpaul tartışması başlatılmışsa, mutlak olarak bir "fikir" sahibidir.

Ama biz soruyoruz, çünkü bilmiyoruz. Üstelik bilmediğimiz gibi, bilmemizi gerektiren (tartışma dışında) bir durumla da karşı karşıya değiliz.

Burada, Nailpaul'un "kim" olduğunun hiç önemli olmadığı bir "tartışma"nın ortaya çıkardığı bazı gerçeklerden söz edeceğiz. Naipaul'dan da, sadece bu gerçeklerin tanımlanması açısından bir "vesile" olarak söz edeceğiz. (Yine de Naipaul'un "kim" olduğunun "bilinmesi"nin "iyi" olacağını düşünenler için, Hilmi Yavuz'un başlattığı tartışmanın geniş bir malzeme sağladığını söyleyebiliriz.)

Rivayet odur ki, Nailpaul, 1990 yılında "dört İslam ülkesi"ne "seyahat" yapar ve bu "seyahat"ten edindiği izlenimlerini kitaplaştırır. "Seyyah" Nailpaul'un izlenimine göre, İslam ülkelerindeki insanlar "geri-zekalı"dır;

İslamiyet de, "yalnızca zorluktan kaçıp sığınılan bir barnaktır; yaratıcı değildir; hiçbir şeyi başaramıyor; tıpkı bir parazit gibidir".

İşte "kıyamet" buradan kopmaktadır.

Fatih'in torunları, peygamberin askerleri, Fettulahın müritleri, "ılımlı" İslamcı iktidar yandaşları ayağa kalktı! "Vay efendim, sen nasıl İslamiyete dil uzatırsın; sen nasıl inananlara geri-zekalı dersin; bu kimsenin haddine değildir!"

Entelektüellerin (aydınların değil, entelektüellerin) kimileri Nailpaul'un edebi "kişiliği"ni öne çıkararak, bunun bir "topluluğun" hareketi olduğunu söylerken, kimi entelektüeller "demokratik hoşgörü"den söz ettiler. Ama "Fatih'in torunları", Türk-İslam sentezcileri, ehl-i müslimler ise, "ehl-i salibin"i (Haçlılar) İstanbul surlarından geri püskürttüler.

"Kıyamet" konusu, "geri-zekalı" müslümanlar ile "yaratıcı olmayan", "parazit gibi" olan İslamiyet olunca akan sular durdu. Ama söz konusu olan "İslam ülkeleri" ve bunların ekonomik, toplumsal ve siyasal yapılı olunca, ister istemez "geri kalmışlıkları" kesin bir olgu durumundadır. Neden "geri" kaldıklarına ilişkin araştırma ve tahliller, yine ister istemez (ve kaçınılmaz olarak) bu "geri"liğin nedenleri arasında "din" etmeninin rolünü de hesaba katmak durumundadırlar.

Buraya kadar, dogmatik bir ideoloji olarak dinin toplumların geri kalmasında ya da bırakılmasındaki nesnel rolü ile dinin "kutsallığı" ve "dokunulmazlığı" ilişkisinde ağır basan yan "dokunulmazlık" olmaktadır. Söz konusu olan "suçlama" gayr-i müslim-

den, ehl-i salibinden gelince, “dokunulmazlık” da kutsallaştırılmaktadır.

Bir yerden sonra, Nailpaul bir “haçlı”dır, “Batılı”dır. Doğal olarak batıdan doğuya, doğu toplumlarına bakışı simgeler. Bu bakış açısını “oryantalizm” olarak tanımlamak fazla yanlış olmayacaktır.

“Oryantalistler”, eski-sömürgecilik (kolonyalizm) döneminde sömürgeciliği (kolonyalizm) haklı ve meşru göstermenin bir aracı olmuşlardır. Emperyalist aşamada ise, aynı oryantalistler emperyalizmi meşrulaştırma görevini üstlenmişlerdir. Onlara göre, doğu ya da genel olarak “batının dışındakiler, uygarlaşmamış geri ve ilkel ülkelerdir. Dolayısıyla “batı”nın görevi, “batılı” aydınların görevi, bu ülkelere uygarlık götürmek, o ülke insanlarını aydınlatmaktır. Böylece kolonyalizm ve emperyalizm, geri ve ilkel ülkelere uygarlık götürme “misyonu”nu yerine getirerek, dünyanın (global) bütünsel gelişmesine katkıda bulunur. Bu da, emperyalizmin tarihsel “misyonu” olarak tanımlanır.

“Batı dışındaki” ülkelerin ve toplumların, kapitalist anlamda geri oldukları her türlü tartışmanın dışındadır. Emperyalizm, sermaye ihracı yoluyla bu ülkeleri kapitalist ilişkiler içine çeker. Bu yolla, bu ülkelerdeki geri, feodal yapılar tasfiye olmaya başlar. Ve “olay” da buradan başlar.

Burjuvazinin ilerici ve devrimci olduğu dönemlerde, kapitalizmin feodalizme göre büyük bir tarihsel ilerleme olduğu açık bir gerçektir.

“Burjuvazi tarihte son derece devrimci bir rol oynadı.

Burjuvazi, egemenliği ele geçirdiği her yerde, bütün feodal, ataerkil, romantik ilişkilere son verdi. Karışık feodal bağları kopardı, insanın insanla ilişkisinde çıplak çıkar ilişkisinden, katı “nakit ödeme”den başka bir şey bırakmadı. Kutsal tutkuları, dinsel tutuculuğu, şövalye coşkusunu, darkafalı duygusallığı, bencil hesapların buzlu sularında boğdu. Kişisel asaleti, değişim-değerinin içinde yok etti ve sayısız yazılı ve lağvedilemez ayrıcalık özgürlüğünün yerine insafsız ticaret özgürlüğünü geçirdi. Tek sözcükle, dinsel ve politik göz boyamalarla gizlenmiş sömürünün yerine, açık, utanmaz, doğrudan kaba sömür-

rüyü koydu.

Burjuvazi, bugüne dek saygı duyulan ve kutsal bir korkuyla bakılan bütün mesleklerin kutsal yıldızlarını söküp attı. Doktoru, hukukçuyu, rahibi, şairi, bilim adamını parasını kendisinin ödediği ücretli işçi haline getirdi.

Burjuvazi, aile ilişkilerindeki duygusal peçeyi yırtıp attı ve onu salt para ilişkisine indirgedi.” (Marks-Engels, *Komünist Manifesto*, s. 35, İlkeriş Yayınları.)

Burjuvazi tarihte “devrimci bir rol” oynarken, girdiği her ülkedeki “feodal, ateerkil, romantik” ilişkileri parçalarken, aynı zamanda “açık, utanmaz, doğrudan kaba sömürüyü” de yerleştirdi. Doğal olarak da, bu kaba sömürü halkın tepkisine de yol açtı.

İşte bu tepki, ileriye, kapitalizmin sonrasına, yani sosyalizme yönelmediği ölçüde, geçmişe duyulan bir özlemin ifadesi oldu. Sosyalizm ne kadar uzaklaşırsa, sosyalist mücadele ne kadar güçsüzleşirse, bu geçmişe duyulan özlem de o ölçüde arttı. Din, kapitalizme uyumlanmamış, dönüşüme (reform) uğramamış ve bu yüzden geçmişte temsil eden din, burada kapitalist (ve emperyalist) sömürüye karşı duyulan tepkilerin birleştiricisi haline geldi. Böylece kapitalist sömürüye karşı yükselen tepki, dinsel kılık altında biçimlendi.

Emperyalizm, özel olarak Amerikan emperyalizmi, tarihten ders çıkartarak, İngiliz aristokrat bencilliğinin ve kibrinin temsil ettiği eski oryantalist bakış açısının yerine, “gülen yüzlü” din adamlarını, softaları devreye soktu. Adına “Yeşil Kuşak” denilen projeye bu “dinsel” hareketi finanse etti, korudu ve kolladı. Amaç, bir yandan emperyalist sömürüyü gizlemek ve “dinsel” çevreleri bu sömürünün bir parçası haline getirmek, öte yandan halkın yükselen tepkisinin sosyalizme yönelmesini önlemektir. Dinsel dogmalarla kapitalizm ve emperyalizm kutsandı.

Ama bu gelişme, hiçbir biçimde “batı dışı toplumları” geri kalmışlıktan kurtarmadı. Tersine kendi iç dinamikleriyle ilerlemesini önleyerek, geri kalmışlığı pekiştirdi. Dini dogmalarla da bu geri kalmışlık pekiştirildi. Düne kadar işbirlikçi-tekellerci burjuvaziye yedeklenen “baticı” küçük-burjuva aydınlarıyla yürütülen ideolojik saptırmalar, bugün

“din adamları”nın “gülen yüzü” ile yapılmaktadır.

Burada Afganistan’daki “Karzai modeli” (ya da “Tayyip modeli”), yani ikiyüzlü siyaset egemen kılındı. Geri-bıraktırlmış ülkelerdeki yeni iktidarlar “imani güçlü” yapılar haline getirildi. Emperyalizme (ve kapitalizme) karşı duyulan tepkiler, doğrudan bu “imanlı” iktidarlar tarafından temsil edilmeğe başlandı. Onların inandırıncılıklarını güçlendirmek için de, görüntüsel “bağımsızlıklarını” gösteren din temelinde emperyalizme karşı çıkışlar sergilendi. Böylece “vahşi” kapitalizm, din tarafından “adam edilmeye” başlandı. “Medya” gücüyle de bu görüntü sürekli gündemde tutuldu.

Artık emperyalizme (ve kapitalizme) du-

yulan tepkiler pasifize edilmiş; “inananlar”, “gavuru dize getiren” “sultan”ların peşine takılmıştır. Ama emperyalist sömürü olanca hızıyla ve derinliğiyle sürmeye devam etmiştir.

Naipaul’a karşı ehl-i müslimlerden “yük-selen” tepki, böylesi bir görüntünün parçası olarak “Batı” dünyası tarafından hoşgörüle karşılanmıştır.

Böylece düne kadar işbirlikçi-tekelci burjuvaziyle genişletilen iç pazarın, şimdi “dinciler” aracılığıyla toplumun en kapalı ve en geri kesimlerinin kapitalist ilişkiler içine çekilerek genişletilmesi sürecine girilmiştir.

Deng Sioping’in ünlü sözüyle, kedinin görevi fare tutmaktır! Fare tuttuğu sürece, renginin hiç önemi yoktur!

Ya Haydarpaşa'nın Suçu Neydi?

Kitlelerin hareketliliğinde ve politizasyonunda durağanlığın ortaya çıktığı bir sırada, “üç general”in (“paşa”) görevden alınması, WikiLeaks belgeleri ile Tayyip “Sultan” Erdoğan’ın Lübnan seferi gündemin ilk sıralarını kapmaya çalışırken, birden tarihi Haydarpaşa tren istasyonunda çıkan yangın pek çok kişinin dikkatini daha çok çekti.

İstanbul, “kentsel dönüşüm” adı altında yabancılara, özellikle de Dubai sermayesine “turistik yatırım alanı” haline dönüştürülürken, Boğaz manzaralı tarihi Haydarpaşa garı pek çok kişinin ağzının suyunu akıtacak kadar önem kazanmıştı. Tayyip Erdoğan’ın İstanbul belediye başkanlığı günlerinde başlayan bu “sulandırma”, AKP’nin iktidar olmasıyla birlikte, Yüksek Planlama Kurulu’nun 13 Aralık 2004 tarihli kararı ile, “İstanbul Haydarpaşa Gar, Liman geri sahasının kongre merkezi yer altı çarşısı, oteller, iş, ticaret, alışveriş ve kültür merkezi gibi yapılarla donatılmış bir kompleks olarak İstanbul’un cazibe merkezi haline getirilmesi için gerekli çalışmalar yapılması” kararlaştırıldı.

Böylece “İstanbul sevdalısı” Tayyip Erdoğan’ın, her yolu ve yöntemi kullanarak İstanbul’u Arap sermayesinin “merkezi” yapma “düşü”nün en önemli ayaklarından birinin oluşturan Haydarpaşa garının, “yap-işlet” yöntemiyle 99 yıllığına “birileri”ne devredilmesinin yolu açılmış oldu. (Merkez Bankası’nı İstanbul’a taşımak da Tayyip “Sultan” Erdoğan’ın bir başka “düşü”dür.)

Ancak “Yeni-Osmanlı”lığı öne geçirmeye çalışan AKP iktidarı, “tarihimiz satılıyor” karşı çıkışları karşısında geri adım atmak zorunda kaldı ve “karar” uygulamaya sokula-

madı.

Ama biliniyordu ki ve bilinmeliydi ki, AKP iktidarı için herşey bir “zaman” sorunuymdu. Turgut Özal gibi, önce yapıp, ardından “alışırsınız” demek yerine, önce ortamın sessizleşmesini beklemek ve uygun ortam çıkar çıkmaz yapmak AKP’nin “takiye”ci pragmatizminin en önemli özelliğidir. Erbakan’dan miras alınan ve Kuran’la desteklenen (“kafir”in baskısı karşısında “müminler” Kuran’ın farz kıldıklarını bile yerine getirmeyebilirler, Allah onlara “günah” yazmayacaktır! Yeter ki “kafir”in baskısı olsun!) bu “takiye”ci pragmatizm, hemen her durumda dikkatlerin başka yönlere çekildiği bir ortamın oluşmasını bekler. Yapacağı şey ne kadar gündemden düşerse, o kadar kolay yapılacağını düşünür. Yapınca da, her türlü yolu kullanarak, “ne kadar büyük iş” yapıldığını dünya aleme duyurur.

İşte Haydarpaşa garında öylesine çıkıveren yangının İstanbul’da yaşayan herkesin dikkatini çekmesinin nedeni de budur.

Yangını duyan herkes, şimdi “zaman”ın geldiğini düşündü. “Solcu müslüman” Kültür Bakanı E. Günay, Haydarpaşa gar binasının “1. dereceden tescilli tarihi eser” olduğunu, bu yüzden yıkılmasının söz konusu olmadığını beyan ederek “yüreklerle” su serpmeye çalışmışsa da, Yüksek Planlama Kurulu’nun kararında belirtildiği gibi, söz konusu olan Haydarpaşa garının yıkılması değil, “tarihi dokusu” ile “cazibe merkezi” yapılmasıdır. Yangın, bunu yapmak için yeni bir “fırsat” yaratmıştır, “fırsat artırma” (ef, ey, ti, i, eyç’in “F.A.”sı) hareketi başarıya ulaşmıştır!

İnternet Adresi:

www.kurtuluscephesi.com
www.kurtuluscephesi.org
www.kurtuluscephesi.net

E-Posta Adresi:

kurcephe@kurtuluscephesi.org
erisyayinlari@kurtuluscephesi.org

- MAHİR ÇAYAN: KESİNTİSİZ DEVRİM I
MAHİR ÇAYAN: KESİNTİSİZ DEVRİM II-III
İLKER AKMAN: MEVCUT DURUM VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ
*** TÜRKİYE DEVRİMİNİN ACİL SORUNLARI-I
*** OLİGARŞİ NEDİR?
*** MARKSİZM-LENİNİZM BİR DOĞMA DEĞİL, EYLEM KILAVUZUDUR-III
*** THKP-C/HDÖ VE 15 YIL
*** POLİTİKLEŞMİŞ ASKERİ SAVAŞ STRATEJİSİ VE DEVRİMCİ TAKTİĞİMİZ
*** GRAMSCİ ÜZERİNE
*** REVİZYONİZMİN REVİZYONU
*** ULUSAL SORUN ÜZERİNE
*** “BDS”: BİR PRAGMATİK SAPMA
*** “YENİ” OPORTÜNİZM ÜZERİNE
*** ZAFER BİZİM OLACAKTIR! [Ankara Davası Savunması]
*** DEVRİM PROGRAMLARI
*** RUS DEVRİMİNDEN ÇIKAN DERSLER
*** ESKİ BİR GERİLLANIN “EMEK”İ
*** PASS VE “YENİ ÇÖZÜM”ÜN FIRSATÇILIĞI

DEVİRİMCİ MARŞLAR VE EZGİLER

- DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-I]
DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE EKONOMİK BUNALIM II [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-III]
LAİKLİK VE ŞERİATÇILIK ÜZERİNE [Kurtuluş Cephesi Seçmeler-II]
TARİHTE, GÜNÜMÜZDE VE DEVRİMCİ MÜCADELEDE KADINLAR

